

Bokn kommune

**Rådmannen sitt forslag til drift- og investeringsbudsjett 2009
og Økonomiplan 2009 – 2012**

Rådmannens generelle kommentarer til budsjett og økonomiplan 2009 – 2012

Reglement for økonomiplan og årsbudsjett

Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt investering

Anskaffelse og anvendelse av midler

Budsjettskjema 1A - drift

Budsjettskjema 2A - investering

Budsjettskjema 1 B – Fordeling drift

Budsjettskjema 2B - investering

Forslag til nye tiltak i driftsbudsjettet

Noter til driftsrekneskapet:

Kommentarer til driftsbudsjettet.

Oversikt fond pr okt 2008

Rammeområde 1 – Sentraladministrasjonen

Rammeområde 2 - Seksjon kultur, skule og barnehage

Rammeområde 3 – Seksjon helse, sosial og barnevern

Rammeområde 6 – Seksjon teknisk

Rådmannens generelle kommentarar til budsjett og økonomiplan 2009 – 2012

STATSBUDSJETTET 2009 – KONSEKVEN SAR FOR KOMMUNEØKONOMIEN

Grunnlaget for den kommunale aktiviteten blir i hovudsak lagt i Stortinget gjennom Kommuneproposisjonen i mai/juni og Statsbudsjettet om hausten.

Statsbudsjettet blei i år lagt fram av Finansministeren 7. oktober 2008. Med ei fleirtalsregjering må kommunane forvente at det ikkje blir store endringar i endeleg vedtatt budsjett.

Det blei ingen store endringar i framlagte Statsbudsjett i forhold til signala som blei gitt i Kommuneøkonomiproposisjonen.

Deflatoren for 2009 er berekna til ca. 4,5 %. Denne består av pårekna lønsvekst på 5% og varekjøp 3,6%. For 2008 er deflatoren som var berekna til 4,8 % oppjustert til 5,6 %. Dette heng saman med at lønsutgiftene for kommunal sektor har vore vesentleg større enn ei gjorde rekning med då statsbudsjettet for 2008 blei lagt fram. Konsekvensane av dette er at realverdien av kommunesektorens inntekter er redusert med ca. 2 milliardar kroner.

I forhold til budsjett for 2008 er auken i frie inntekter for Bokn i 2009 berekna til ca. kr. 3,0 mill. eller ca. 8,2 %. Dei frie inntektene består av overføringar frå staten, rammetilskott, og skatt, ekskl. eigedomsskatt. Dette er ei akseptabel auke når ein samanlikner med tala for Rogaland, der det er anslått at kommunane samla vil få ei nominell vekst i frie inntekter på 6,8% og landet elles 6,9%. Realvekst i budsjettet for 2009 er berekna til ca. 3,0%.

Ved utarbeiding av budsjettet for 2008 skapte Sørheimutvalet sitt forslag til nytt inntektssystem stor usikkerhet omkring framtidige inntekter for Bokn kommune. Bokn var den av landets kommunar som kom dårlegast ut dersom ei slik omlegging fullt ut skulle bli gjennomført. Årleg netto inntektstap ville bli på ca. 9 mill. kroner.

Saman med kommunane Kvitsøy og Utsira, la den politiske og administrative leiinga i Bokn ned eit stort arbeid, for å få forståing hos KRD og stortingspolitikarane for at eit inntektssystem basert på Sørheimutvalet sitt forslag, ville få drastiske og utilsikta konsekvensar for økonomien i dei minste kommunane. Ein er glad for at ein vant fram med kommunane sine argumenter og for at det nye, vedtekne inntektssystemet nå også ivaretar økonomien i små kommunar som Bokn.

SKATT

Skatteinngangen for kommunane i 2008 er fram til og med juni måned ca. 7,8% høgare enn same tidsrom i 2007.

Bokn kommune har i 2008, i motsetning til i 2007, ei god utvikling i skatteinngangen. Ved utgangen av juni var skatteauken inkl. selskapsskatt på i alt 10,9%. I forhold til landsgjennomsnittet hadde Bokn ei skatteinngang på ca. 83% mot bare 78% i 2007. Kommunen er likevel ein av dei kommunane med lågast skatteinngang i Rogaland.

Skatteøren er i statsbudsjettet foreslått auka frå 12,05 til 12,80 %. Det er ei auke på 0,75 prosentpoeng frå 2008. Skattøyren er tilpassa føresetnaden om at skatten sin andel av dei samla inntektene skal bli redusert fra 47 prosent i 2008 til 45 prosent i 2009. Auken i skattøyren heng saman med avviklinga av den kommunale selskapsskatten. Dei inntektene som kommunane mister ved avvikling av den kommunale selskapsskatten skal kompenseras med ei auke i skattøyren for personlege skatteytarar.

Bokn kommune har eigedomsskatt på verk og bruk. Eigedomsskatten er på 7 promille og er ein føresetnad for inntekter frå gassbasert industri på Kårstø og av Europeipe II gassrørledninga som går over Bokn.

Budsjetterte driftsutgifter, skatteinntekter og rammetilskot er i samsvar med føresetnadene i regjeringa sitt framlegg til statsbudsjett og byggjer på KS sin prognosemodell.

FRAMTIDSUTSIKTER

Det har, og det vil nok også i åra som kjem, bli ein vedvarande diskusjon om organisering og styringa av det offentlege Noreg - både i forhold til kva oppgåver kommune, fylke (region) og stat skal ha og inndeling av regionane. I førre kommunestyreperiode var det ikkje fleirtal i Rogaland Fylkesting om oppretting av eit stort Vestlandsfylke. Men signala frå det nye Fylkestinget er at det i dag er fleirtal for ein slik ny region. Etablering av større regionar vil også kunne føre til at kommunestruktursaken på ny blir sett på dagsordenen.

For Bokn kommune som i 2006 var gjennom ei folkeavrøysting om kommunesamanslutning, med eit særdeles klart svar frå innbyggjarane, er det ikkje grunn til å tru at denne saka vil komme opp på ny, før det eventuelt skjer store landsomfattande kommunestrukturændringar eller dei økonomiske rammevilkåra blir så strame at kommunen ikkje kan vere eigen kommune, jfr. tidlegare merknader med omsyn til Sørheimutvalet si innstilling og forslag til nytt inntektssystem for kommunane.

Ein av kommune sine største utfordringar dei kommande åra, vil vera å vidareføra den positive folketalsutviklinga kommunen har hatt både i 2006 og 2007. For å kunne oppretthalda eit godt og variert tenestetilbod, treng kommunen tilflytting og busetting av fleire unge barnefamiljar. Tilrettelegging og etablering av nye bustadområde vil vere viktig, og det legges opp til regulering av nytt bustadfelt på Alvestad. Ledige og byggemodne tomteareal er ein knapphetsfaktor på begge sider av Boknafjorden.

Folketalet har så langt i 2008 synes å ha stabilisert seg rundt 815 innbyggjarar.

Elevtalet i skulen er det høgaste på svært mange år og det har vore ei hurtig omsetning av bustader som har vore lagt ut for sal. Dessverre er ein del av bustadene selde som feriehus og ikkje til fastbuande. Dette er ikkje ei ønska utvikling, men dersom det ikkje skal innførast 0-konsesjonsgrense kan det vera vanskeleg å sette inn tiltak som hindrer dette.

Bokn Plast as er framleis i ei god utvikling og arbeider med spennande næringsprosjekt som vil kunne sikre eksisterande arbeidsplassar og vil kunne gi grunnlag for vekst.

Sysselsettingssituasjonen i Bokn i dag, er som i Rogaland elles, svært god. I Statsbudsjett er det lagt til grunn at arbeidsløysa i 2009 bare vil utgjere ca. 2,75% mot 2,5% i 2008. Men det blir frå fleire hald spådd at finanskrisa vil føra til ei noko større arbeidsløyse, både pga reduksjon i finans- og banknæringa og i bygg- og anlegg. Høgkonjunktoren ein har hatt dei siste åra synes no å gå mot slutten. For kommunen og NAV-kontoret vil det vere viktig å følgja utviklinga og vera tidleg ute med å setta inn tiltak dersom arbeidsløysa i kommunen skulle få ei negativ utvikling tilsvarande det ein hadde i 2005/2006. NAV Bokn vil bli etablert som fullverdig kontor frå 2. kvartal 2009.

"Kjekt på Bokn" vil fortsatt vere eit sentralt satsingsområde dei kommande åra.

Bokn kommunestyre godkjente i sak 25/07 Strategisk Nærings- og sysselsettingsplan for Bokn for 2006 – 2010 med mål, strategi og tiltak. Kommunestyret sitt vedtak vil vere styrande for det vidare arbeidet i arbeidsgruppene.

Eit viktig arbeid i kommunestyreperioden vil vere rullering av kommuneplanen. Nytt i denne samanhengen er at det skal lagast eit kommuneplanprogram som skal vere retningsgivande for dei tema som kommunen vil ta opp i planen. Nytt er det også at det med heimel i plan- og bygningsloven skal lagast ein lokal klimaplan. Stortinget har under arbeid ein nasjonal klimaplan, og Rogaland Fylkeskommune har også utarbeidd ein energi- og klimaplan for Rogaland. Bokn vil saman med nettverkskommunar – livskraftige kommunar – søke Enova om midlar til utarbeiding av klimaplan i 2009. Kvar kommune vil kunne få inntil kr. 100.000,- til dette arbeidet under føresetnad av at kommunane sjølv løyver tilsarande beløp.

Det skal i det kommande året også lagast ein ny Fylkesdelplan for areal og transport på Haugalandet eller Haugesundregionen som no skal vere namnet på regionen. Haugalandrådet har parallelt med dette starta opp eit arbeid med utvikling av ein Visjon 2025 for Haugesundregionen. Visjonen skal leggest til grunn for utarbeiding av Fylkesdelsplanen forankrast i den enkelte kommune gjennom felles formannskapsmøte og endeleg behandling i kommunestyra. Visjonen for Haugesundregionen og Fylkesdelsplanen må implementerast i i kommunane sine kommuneplanar.

Utviklinga regionalt har stor betydning for Bokn. Det er i 2008 skipa eit nytt selskap, Nordvegen Utvikling, som skal arbeida for næringsetableringar både på Haugaland Næringspark på Gismarvik og Hydro sin næringspark på Håvik. Målet er at det innan 2020 skal vera investert 20 milliardar i dette området. Haugaland Næringspark ligg bare ca. 15 minuttars kjøring frå Bokn og Hydro sin næringspark bare 8 minuttar frå Haugaland Næringspark. Positivt er det også at T-sambandet endeleg er vedtatt. Rogfast ligg ikkje i dag inne NTP-en, men ein er kjend med at det frå fleire hald blir arbeidd for at dette prosjektet må gjennomførast i løpet av den kommande NTP-perioden 2010 - 2019.

Med tillegg av den høge aktiviteten det til ei kvar er på Statoil Hydro sitt anlegg på Kårstø, gir dette signal om stor aktivitet i regionen og Bokn kommune sine nærområder. Noko ein trur, til tross for finanskrisen, vil gi eit godt grunnlag for busetting og vekst.

ENDRINGAR I ORGANISASJONEN

Bokn gjorde i 2005 vesentlege endringar i den administrative organiseringa av kommunen. Ein har overført administrative ressursar til tenesteproduksjonen og ein har lagd ein enklare organisasjon.

Rådmannen ser dei organisasjonsmessige endringane som positive. Men mindre administrative ressursar gjer også kommunen meir sårbar ved sjukdom eller anna fråvær. I tillegg merkes det at ein har mindre tid til planlegging, saksbehandling og ikkje minst - mindre tid til å pleie arbeidsmiljøet. Ein ser særleg trong til å vurdere på ny administrative ressursar til Servicetorget i tillegg til administrative ressursar til drift av Pleie- og omsorgstenestene. Denne vurderinga vil bli gjort i løpet av våren 2009. Eventuelle forslag om styrking av dei administrative ressursane vil bli lagt fram i samband med revidert budsjett 2009.

Kommunen starta hausten 2007 eit samarbeid med Sr-Bank om drift av servicetorget. Besøkande til kommunen og bankkundane bruker no same inngang, og kommunens kundemottak og sentralbord blir betjent av dei tilsette i Sr-Bank. Samarbeidet gjer at banken har opent 5 dagar i veka. I løpet av våren 2009 vil ein gjera ei evaluering av samarbeidet for å se på kva som fungerer godt og kva ein må justera.

HOVUDTREKKA I RÅDMANNENS BUDSJETTFORSLAGET

Utgangspunktet for budsjett og økonomiplan for 2009 – 2012 er dei rammene som blei gitt gjennom kommunestyret sitt budsjettvedtak for 2008, økonomiplan for 2008 til 2011, i tillegg til vedtekne målsettingar, tiltak i kommuneplanen og kommunestyrevedtak i 2008 .

I budsjettframlegget for 2009 har ein prioritert å oppretthalda og vidareføra det gode tenestetilbodet Bokn kommune har hatt i 2008. I tillegg er det lagt opp til ei viss aktivitetssauke, mellom anna som oppfølging av tidlegare vedtak. Nye tiltak ut over rammene for 2009 er på i alt ca. 1.085.500 kroner.

Av det budsjetterte overskotet på nær 3,5 mill. er det avsett 2.mill til tilleggsløyvingar inkl. 1.mill til "Kjekt på Bokn".

NYE DRIFTSTILTAK

Rådmannen viser elles til oversikt over tiltak og kommentarar for det enkelte rammeområde.

INVESTERINGAR

Heller ikkje for 2009 eller dei kommande åra i økonomiplanperioden er det lagt opp til større investeringsprosjekt.

Kommunen har som fylgje av tidlegare investeringar høg lånegjeld (pr. okt. 08 er lånegjelda ca 41.mill) og me må ta inn over oss signala om auke i rentenivået i 2008, noko som vil kunne få negative konsekvensar for økonomien i Bokn.

Som tidlegare vedtatt er kostnadene til "Kjekt på Bokn" vidareført med kr. 1.000.000,- i 2009 og deretter kr. 500.000,-. Desse midlene er tatt frå overskotet og kan nyttast til både drift- og investering. Dei konkrete investeringsprosjekta som er lagt inn i budsjettet for 2009 er nytt bårhus til kyrkja 1.mill, vidare er det lagt inn kr. 200.000,- til utbedring av området i indre hamn i Føresvik og 300.000 til asfaltering av grusveggar ihht plan for vegvedlikehald.

Det er i budsjettet/økonomiplan for 2009 – 2012 ikkje sett av pengar til kjøp av tomteareal eller regulering/utbygging av nytt bustadfelt på Alvestad då det legges opp til at dette prosjektet skal vere sjølvfinansierande gjennom sal av bustadtomter.

Investeringa er foreslått finansiert ved lån til bårhuset, og bruk av fond til dei andre tiltaka.. Kapitalfondet er ved utgangen av 2008 på ca. 3,5 mill.

BETALINGS- OG AVGIFTSREGULATIVET.

I framlegg til statsbudsjettet er maksimalpris for plass i barnehagen framleis kr. 2.330,-, mens det tidlegare var sagt at maksimalprisen skulle reduserast til kr. 1750,- seinast innan utgangen av 2007.

I samsvar med forslaget til statsbudsjett vert barnehagesatsen uendra.

Vass- og kloakkavgiftene for 2008 er foreslått auka med 5%, mens renovasjonsavgiftene er foreslått auka med 4%. Byggesaksgebyra og oppmålingstenestene er foreslått auka i samsvar med reelle kostnader.

Betalingssatsane for musikkskule og SFO er ikkje endra i budsjettframlegget.

Det vises elles til fullstendig forslag i vedlegget "Forslag til avgifts- og betalingsregulativ for Bokn kommune for 2008."

STILLINGAR

Det er i budsjettet for 2009 ikkje lagt opp til nye stillingar. Men ressursane til administrative stillingar – særleg i Servicetorget og Pleie- og omsorg - vil bli vurdert i løpet av våren 2009. For Pleie- og omsorg vil det vere naturleg å vurdere stillingane i samband med ny Pleie- og omsorgsplan som skal utarbeidast.

Dagens arbeidsmarknad og høy etterspørsel etter kvalifiserte personar, gjer rekrutteringsprosessen i kommunen til ei stor utfordring. Med jamne mellomrom vil ha behov for nyrekruttering av kvalifiserte medarbeidarar.

Utfordringar rundt rekruttering av nye medarbeidarar vil være eit fokusområde både for rådmannen og dei politiske miljø i åra framover.

Særleg gjeld dette medarbeidarar med kompetanse som er etterspurte i den private marknaden, og som i enkelte tilfeller er villig til å betale vesentleg over det som vi som kommune kan.

Dette er urovekkande då denne kompetansen er avgjerande for at vi skal kunne levere gode og kvalitetsmessige tenester til innbyggjarane.

Det er grunn til å tru at finanskrisa verda no er inne i vil leggja ein dempar på den høge aktiviteten ein har hatt fram til no. Dette vil kunne gjere det noko lettare å rekruttera til ledige stillingar i det kommunale.

Bokn kommune tar del i 2 regionale rekrutteringsprosjekt gjennom h.h.v.

Haugalandrådet/Haugaland Vekst og kommunane i regionen. Haugalandrådet sitt prosjekt er eit 3-årig prosjekt som har ein prislapp på kr. 30.000,- pr. år.

SAMARBEID PÅ HAUGALANDET

Kommunane på Haugalandet har eit bredt og godt samarbeid. Næringsssamarbeid gjennom Haugaland Vekst IKS og Haugaland Kraft as, samarbeid når det gjeld søppelhandtering gjennom HIM, politisk samarbeid gjennom Haugalandrådet, idrettsutval og friluftsråd, hamnesamarbeid gjennom Karmsund Havn, Flyplassutval, Hauklivegen as, Haugalandmuseene, samarbeid når det gjeld legevakt, miljøretta helsevern, barnevern, PPT, IKT og innkjøp, mellom anna.

Nokre av samarbeidstiltaka har tilslutning frå alle kommunane, mens andre samarbeidsprosjekt har deltaking bare frå nokre av kommunane.

Bokn kommune legg opp til fornying av avtalar med Tysvær kommune når det gjeld felles landbrukskontor og kjøp av tenester frå teknisk når det gjeld oppmåling o.a.

Kostnadene med kjøp av tenester frå andre kommunar er generelt stigande, men for Bokn vil dette likevel ofte vere einaste alternative måte å få utført dei pålagte oppgåvene på.

Bokn kommune er som dei fleste andre kommunane heilt avhengig av gode samarbeidsforhold kommunane imellom.

Ein har fram til no, og vil også framover, leggje vekt på å delta på ein positiv måte i interkommunale og regionale prosjekt som kan tena kommunen.

Eit godt interkommunalt samarbeid er ein føresetnad for at Bokn skal kunne fungera som ein sjølvstendig kommune framover.

KONKLUSJON

Rådmannen sitt framlegg til budsjett for 2009 er basert på dei signal om statlege overføringar til kommunesektoren som er gitt frå den rød-grønne regjeringa.

Konkret byggjer framlegget på forslaget til statsbudsjett for 2009 både med omsyn til inntekter og utgifter.

Budsjettet prøver å gi eit realistisk bilde av drifta, både inntekter og utgifter, behov og utfordringar.

Budsjettet og økonomiplan for perioden 2008 – 2011 ga håp om ei positiv utvikling i kommuneøkonomien. Veksten i kommuneøkonomien for perioden 2009 – 2012 for Bokn kommune er akseptabel. Nedbetaling av gjeld fører på sikt til ei auke i kommunen sin handlefridom. For budsjettåret 2009 viser inntektsveksten i budsjettframlegget at driftsinntektene har ei sterkare auke enn driftsutgiftene. Samla sett legg ein likevel fram eit stramt budsjett då ein har lagt vekt på at investeringar i stor grad skal kunne finansierast gjennom driftsoverskott i tillegg til at ein ser det som nødvedig å kunne sette av midlar frå drifta til disposisjonsfond. Dersom kommunen i framtida skal kunne gjennomføra større investeringar er det viktig at kommunen årleg sett av midlar til fond.

Kommunen står framfor til dels store investeringar når det gjeld opprusting og utbygging av vassverket og tilrettelegging av nytt bustadfelt. Dette er investeringar som vil vere viktige i samband med å leggja til rette for større busetnad på Bokn. Det legges opp til at desse investeringane i hovudsak skal vera sjølvfinansierande.

Rådmannen, oktober 2008

Jan Erik Nygaard

Reglement for økonomiplan og årsbudsjett

(Utdrag av reglement for Bokn kommune)

Rådmannen sender i juni/juli ut eit budsjetttrundskriv for utarbeiding av økonomiplanen og årsbudsjettet med vedtak i desember, jfr. Økonomisystemet sin årssyklus.

Arbeidsprosessar i utarbeidinga av budsjett og økonomiplan :

Alle datoar som ikkje har fastsett frist er rådgjevande og vil fastsetjast kvart år i rådmannen sitt budsjetttrundskriv.

Rapportering til SSB om ressursbruk og tenestedata	Frist 15.februar
Rekneskap og årsmelding for forrige år skal godkjennast	Frist 1.juli
Rundskriv frå rådmannen Inkl. konsekvensjustert budsjett	Ca.1.juli
Budsjettseminar kommunestyre/administrasjon	
Administrativ behandling i seksjonane, inkl. opplæringsplan	Juli - september
Informasjon / samarbeidsmøter	Oktober/november
Frist seksjon	Ca 1.oktober
Rådmannen sitt forslag vert presentert 1)	Ca 8.november
Arbeidsmiljøutvalet får saka til uttale Info til organisasjonane	medio november
Formannskapet 2)	November/desember
Kommunestyret	Frist 15.desember

- 1) Rådmannen sitt forslag vert offentleg ihht. lov om meiroffentlighet
- 2) Formannskapet sitt forslag er kommunen sitt ordinære framlegg til budsjett.

Økonomiplanen skal

- gjelde for fire år
- angi kva retning kommunen tenkjer å gå i framtida
- danna grunnlaget for årsbudsjetta
- fylgje opp og føre vidare satsingsområder som er lagt inn i kommuneplanen sin langsiktige del og sentrale vedtak som er gjort.

Årsbudsjettet skal

- utgjere år 1 i økonomiplanen og gjelde for eit år
- bygge på prioriteringar i økonomiplanen
- være bevillingsdokument, dvs. at vedtatt budsjett angir kva netto rammer kommunestyret har løyvd til kommunen sin verksemd det kommande året. Rammene er bindande for rammeområda.

Seksjonane utarbeider sine forslag til årsbudsjett på artsnivå innafor sine respektive rammeområder etter gjeldande budsjettforskrifter. Fordi budsjettet skal bli vedtatt på rammeområde må seksjonane formulere forslag til mål og premisser på dei tenestene kor det er nødvendig for å forklare kva ein vil oppnå med løyvinga.

Oppstilling og fordeling

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal setjast opp i Økoplplan etter vedtatt ansvarsstruktur. Dei skal byggje på seksjonane sine rekneskap frå året før men som skal korrigerast for:

Forventa endringar i perioden (ny verksemd o.l.)

Målsetjingar for seksjonane si verksemd
Resultater som forventast nådd i planperioden
Endringar i stillingar (nye/endringar/reduksjonar)

Kommunestyret skal vedta driftsbudsjettet på rammeområder og og investeringsbudsjettet på prosjekt nivå iht obligatorisk oppstilling, jfr budsjettforskrift.

Etter kommunelova sin § 44 skal økonomiplanen omfatte heile kommunen si verksemd, være realistisk og setjast opp på ein oversiktleg måte, (ansvar, teneste og art). Økonomiplan og årsbudsjett skal kommunestyret vedta på netto rammeområde;

Kommunen har etter omorganiseringa i 2005 desse rammeområdene:
sentraladministrasjonen
kultur/skule/barnehage
helse/sosial/barnevern

Innafor kvart rammeområde sorterer fleire ansvar som er fastsett i den interne kontoplanen. Kvart rammeområde har fleire tenestar.

Dersom kommunestyret vedtar ei innsparing for eit rammeområde, skal denne så langt mogleg vera spesifisert.

Behandling

Behandling av økonomiplan og årsbudsjett skal skje i samsvar med kommunelova sine §§ 44 og 45, og budsjettforskrift §§ 3, 4 og 15.

Mynde / vedtak i budsjettsaker

Kommunestyret skal vedta budsjettet som nettoramme pr. rammeområde. Kommunestyret skal i tillegg gi mål og premisser for tildelinga. Kommunestyret må sjølv føreta budsjettjusteringar dersom nettoramma for det gitte ansvarsområde er overskredet.

Når kommunestyret fattar vedtak på nettoramme pr rammeområde (seksjon), medfører dette at seksjonssjefane må vurdere kvartalrapportane for å finne ut om kostnader og inntekter i perioden står i forhold til budsjettet for heile året. Har ein seksjon brukt ein forholdsmessig stor del av budsjettet må seksjonssjef og rådmann vurdere om meirforbruket er av ein slik art at det er fare for at kommunestyret si bevilling på årsbasis ikkje er tilstrekkeleg. Kan ikkje meirforbruket, etter rådmannen si vurdering, dekkjast inn i løpet av året, legg rådmannen fram sak om tilleggsbevilling til kommunestyre.

Økonomisk oversikt drift

	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Driftsinntekter						
Brukerbetalingar	2.319.993,00	2.578.400,00	2.475.000,00	2.475.000,00	2.475.000,00	2.475.000,00
Andre salgs- og leinntekter	5.000.629,99	4.303.850,00	4.498.050,00	4.498.050,00	4.498.050,00	4.498.050,00
Overføringer med krav til motytelse	11.429.554,47	8.786.500,00	8.471.800,00	8.471.800,00	8.471.800,00	8.471.800,00
Rammetilskudd	19.163.398,00	21.533.000,00	23.764.000,00	23.764.000,00	23.764.000,00	23.764.000,00
Andre statlige overføringer	1.498.301,00	480.000,00	480.000,00	480.000,00	480.000,00	480.000,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skatt på inntekt og formue	15.423.147,55	14.905.000,00	17.651.000,00	17.651.000,00	17.651.000,00	17.651.000,00
Eiendomsskatt	6.704.982,00	6.850.000,00	7.627.000,00	7.627.000,00	7.627.000,00	7.627.000,00
Andre direkte og indirekte skatter	105.000,00	713.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	61.645.006,01	60.149.750,00	64.966.850,00	64.966.850,00	64.966.850,00	64.966.850,00
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	28.834.794,55	31.067.315,00	33.348.000,00	33.348.000,00	33.348.000,00	33.348.000,00
Sosiale utgifter	7.598.562,12	9.327.949,00	9.955.050,00	9.955.050,00	9.955.050,00	9.955.050,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	9.184.643,38	7.914.700,00	9.145.500,00	8.407.500,00	8.325.500,00	8.275.500,00
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	5.341.013,61	4.044.990,00	3.542.300,00	3.542.300,00	3.542.300,00	3.542.300,00
Overføringer	3.099.474,33	4.414.300,00	5.095.100,00	4.595.100,00	4.595.100,00	4.595.100,00
Avskrivninger	2.673.251,00	2.669.900,00	2.600.000,00	2.600.000,00	2.600.000,00	2.600.000,00
Fordeelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsutgifter	56.731.738,99	59.439.154,00	63.685.950,00	62.427.950,00	62.365.950,00	62.295.950,00
Brutto driftsresultat	4.913.267,02	710.596,00	1.280.900,00	2.538.900,00	2.600.900,00	2.670.900,00
Finansinntekter						
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	2.186.404,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00
Mottatte avdrag på utlån	11.675,00	10.500,00	10.500,00	10.500,00	10.500,00	10.500,00
Sum eksterne finansinntekter	2.198.079,00	2.010.500,00	2.010.500,00	2.010.500,00	2.010.500,00	2.010.500,00
Finansutgifter						
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	2.009.394,78	2.370.000,00	2.400.000,00	2.400.000,00	2.400.000,00	2.400.000,00
Avdragsutgifter	2.320.202,20	2.081.000,00	2.050.000,00	2.050.000,00	2.050.000,00	2.050.000,00
Utlån	5.275,00	10.500,00	10.500,00	10.500,00	10.500,00	10.500,00
Sum eksterne finansutgifter	4.334.871,98	4.461.500,00	4.460.500,00	4.460.500,00	4.460.500,00	4.460.500,00

	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-2.136.792,98	-2.451.000,00	-2.450.000,00	-2.450.000,00	-2.450.000,00	-2.450.000,00
Motpost avskrivninger	2.673.251,00	2.669.900,00	2.600.000,00	2.600.000,00	2.600.000,00	2.600.000,00
Netto driftsresultat	5.449.725,04	929.496,00	1.430.900,00	2.688.900,00	2.750.900,00	2.820.900,00
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	3.733.383,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	45.000,00	0,00	19.550,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne fond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum bruk av avsetninger	3.778.383,05	0,00	19.550,00	0,00	0,00	0,00
Overført til investeringsregnskapet	432.371,91	929.496,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	1.038.622,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til disposisjonsfond	3.539.937,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til bundne fond	390.505,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til likviditetsreserven	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum avsetninger	5.401.437,23	929.496,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	3.826.670,86	0,00	1.450.450,00	2.688.900,00	2.750.900,00	2.820.900,00

Økonomisk oversikt investering

	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	4.150.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre salgsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	4.150.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utgifter						
Lønnsutgifter	9.644,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sosiale utgifter	1.359,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj,produksjon	3.583.601,71	1.290.000,00	1.500.000,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av tjenester som erstatter tj,produksjon	158.368,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	449.229,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordeelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	4.202.204,14	1.290.000,00	1.500.000,00	0,00	0,00	0,00
Finansstransaksjoner						
Avdragsutgifter	83.289,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av aksjer og andeler	203.761,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til ubundne investeringsfond	6.061.385,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til bundne fond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	6.348.435,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Finansieringsbehov	6.400.639,94	1.290.000,00	1.500.000,00	0,00	0,00	0,00
Dekket slik:						
Bruk av lån	0,00	0,00	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	13.840,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Salg av aksjer og andeler	51.754,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Overføringer fra driftsregnskapet	432.371,91	929.496,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	5.833.225,03	360.504,00	500.000,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne fond	69.449,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	6.400.639,94	1.290.000,00	1.500.000,00	0,00	0,00	0,00
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Anskaffelse og anvendelse av midler

	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Anskaffelse av midler						
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	61.645.006,01	60.149.750,00	64.966.850,00	64.966.850,00	64.966.850,00	64.966.850,00
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	4.150.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	2.263.673,00	2.010.500,00	3.010.500,00	2.010.500,00	2.010.500,00	2.010.500,00
Sum anskaffelse av midler	68.058.679,01	62.160.250,00	67.977.350,00	66.977.350,00	66.977.350,00	66.977.350,00
Anvendelse av midler						
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	54.058.487,99	55.390.254,00	59.085.950,00	58.327.950,00	58.265.950,00	58.195.950,00
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	4.202.204,14	1.290.000,00	1.500.000,00	0,00	0,00	0,00
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	4.621.921,98	4.461.500,00	4.460.500,00	4.460.500,00	4.460.500,00	4.460.500,00
Sum anvendelse av midler	62.882.614,11	61.141.754,00	65.046.450,00	62.788.450,00	62.726.450,00	62.656.450,00
Anskaffelse - anvendelse av midler	5.176.064,90	1.018.496,00	2.930.900,00	4.188.900,00	4.250.900,00	4.320.900,00
Endring i ubrukte lånemidler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	5.176.066,90	1.018.496,00	2.930.900,00	4.188.900,00	4.250.900,00	4.320.900,00
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Avsetninger	14.857.121,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	9.681.057,08	360.504,00	519.550,00	0,00	0,00	0,00
Til avsetning senere år	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	5.176.064,90	-360.504,00	-519.550,00	0,00	0,00	0,00
Int. overføringer og fordelinger						
Interne inntekter mv	6.267.080,08	6.628.096,00	5.815.400,00	5.815.400,00	5.815.400,00	5.815.400,00
Interne utgifter mv	6.267.080,08	6.628.096,00	5.815.400,00	5.815.400,00	5.815.400,00	5.815.400,00
Netto interne overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Budsjettskjema 1A - drift

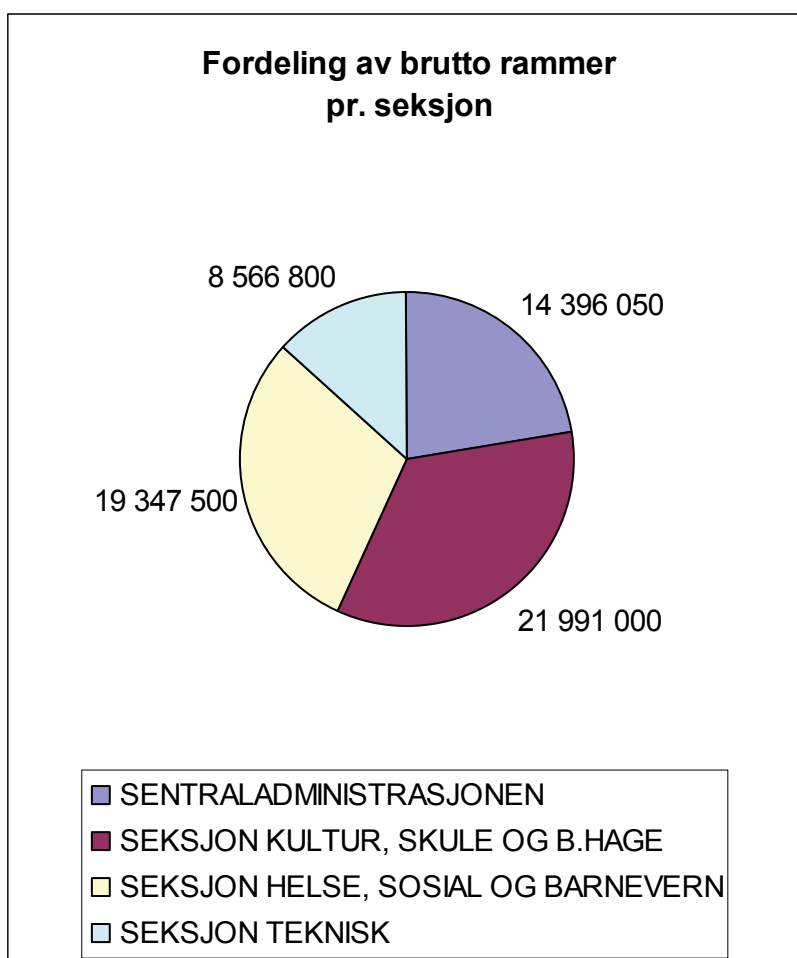
	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Skatt på inntekt og formue	15.423.147,55	14.905.000,00	17.651.000,00	17.651.000,00	17.651.000,00	17.651.000,00
Ordinært rammetilskudd	19.163.398,00	21.533.000,00	23.764.000,00	23.764.000,00	23.764.000,00	23.764.000,00
Skatt på eiendom	6.704.982,00	6.850.000,00	7.627.000,00	7.627.000,00	7.627.000,00	7.627.000,00
Andre direkte eller indirekte skatter	105.000,00	713.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre generelle statsilskudd	1.498.301,00	480.000,00	480.000,00	480.000,00	480.000,00	480.000,00
Sum frie disponible inntekter	42.894.828,55	44.481.000,00	49.522.000,00	49.522.000,00	49.522.000,00	49.522.000,00
Renteinntekter og utbytte	2.186.404,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	2.009.394,78	2.370.000,00	2.400.000,00	2.400.000,00	2.400.000,00	2.400.000,00
Avdrag på lån	2.320.202,20	2.081.000,00	2.050.000,00	2.050.000,00	2.050.000,00	2.050.000,00
Netto finansinnt./utg.	-2.143.192,98	-2.451.000,00	-2.450.000,00	-2.450.000,00	-2.450.000,00	-2.450.000,00
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	1.038.622,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	3.539.937,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Til bundne avsetninger	390.505,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	3.733.383,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne avsetninger	45.000,00	0,00	19.550,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne avsetninger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	-1.190.682,27	0,00	19.550,00	0,00	0,00	0,00
Overført til investeringsbudsjettet	432.371,91	929.496,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Til fordeling drift	39.128.581,39	41.100.504,00	47.091.550,00	47.072.000,00	47.072.000,00	47.072.000,00
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	31.538.300,00	40.576.500,00	45.621.550,00	44.383.100,00	44.321.100,00	44.251.100,00
Mer/mindreforbruk	7.590.281,39	524.004,00	1.470.000,00	2.688.900,00	2.750.900,00	2.820.900,00

Budsjettskjema 2A - investering

	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Investeringer i anleggsmidler						
Utlån og forskutteringer	4.202.204,14	1.290.000,00	1.500.000,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	203.761,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	83.289,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Årets finansieringsbehov	6.061.385,80	1.290.000,00	1.500.000,00	0,00	0,00	0,00
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	0,00	0,00	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00
Inntekter fra salg av anleggsmidler	4.201.754,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilskudd til investeringer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	13.840,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre inntekter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering	4.215.594,00	0,00	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00
Overført fra driftsbudsjettet	432.371,91	929.496,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	5.902.674,03	360.504,00	500.000,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	10.550.639,94	1.290.000,00	1.500.000,00	0,00	0,00	0,00
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Budsjettskjema 1 B – Fordeling drift

	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
1 SENTRALADMINISTRASJONEN	11.553.400	11.030.400	11.018.400	10.998.400
2 SEKSJON KULTUR, SKULE OG B.HAGE	14.245.000	13.980.000	13.980.000	13.980.000
3 SEKSJON HELSE, SOSIAL OG BARNEVERN	16.496.100	16.481.100	16.431.100	16.481.100
6 SEKSJON TEKNISK	3.346.600	2.891.600	8.891.600	2.791.600
Sum overført til drift:	45.641.100	44.383.100	44.321.100	44.251.100

Budsjettskjema 2B - investering

Forslag til nye investeringar i budsjettet og økonomiplan 2009- 2012

	2009	2010	2011	2012
Ny asfaltering	300 000	0	0	0
Bårehus	1 000 000			
føresvik indre havn	200 000			
Inngjerding av idrettspanan		150 000		
Sats - adm.system for skule og barnehage		100 000		
Totalt	1 500 000	250 000	0	0
Finansiert vha lån	1 000 000			
Finansiert vha fond	500 000	250 000		

Forslag til nye tiltak i driftsbudsjettet

Behov - begrunning	Kostnad	2009	2010	2011	2012
Driftsauke Kyrkja (ekstraløyving i 08)	Årleg	34 000	34 000	34 000	34 000
Prosjekt Kjekt på Bokn; diverse tiltak bl.a:		1 000 000	500 000	500 000	500 000
- Flagg og Blomar	80 000				
- Turstiar og kvileplasser/benker	50 000				
- Heilskapleg plan for Boknafjellet og området	50 000				
- Utsiktspunkt Boknafjellet	350 000				
Rekrutteringsprosjekt	40 000	20 000	20 000		
Møbler/utstyr kommunebygg	80 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Barnehage, farleg hardt golv i avd. for dei små	25 000	25 000			
Barnehage uteleikeområde	30 000	30 000			
Høge bord og stolar i småskulen	50 000	50 000			
Koppar og kar på kjøkken	30 000	30 000			
Gymn.gararobar i kjellaren, skillevegger	20 000	20 000			
Oppfølging av IKT plan skule	50 000	50 000			
Kino, bredt lerret, kinolyd og heis til projektor	50 000	50 000			
Utstyr og ordna plass i gymnastikksal	60 000	30 000	30 000		
Driftsavtale AMK	Årleg	36 500	36 500	36 500	36 500
Nytt utstyr/app. til helse	35 000	35 000			
Lab.rekvisita legekantor	årleg	20 000	20 000	20 000	20 000
Rehabilitering av ledningsnett/skifte av kummer	Jevnleg	60 000			
Brannsyn kommunale bygg		20 000			
Fagleg bistand oppgradering av brannmannskap		50 000			
Plan biologisk mangfald		50 000			
Vedlikehald Kyrkjebygd	300 000	300 000			
Trafikksikring	200 000		100 000	100 000	
Skilting	75 000	75 000			
Asfaltering miljøstasjon/levegger	30 000	30 000			
Beskyttelsesnett foran sceneteppet i gym.sal	15 000				
Kyrkjebygd kulturhus, alarmanlegg	20 000				
Museet, assistanse ved besøk	10 000				
Kulturskulen, dans og drama fom Haust 09	233 000	50 000	100 000	100 000	100 000
Bygdabladet freelance-journalist	50 000				
Lærlingeordninga – helsefagarbeidar			47 500	150 000	236 000
Enøkanalyse skule/barnehage			36 000		
Utskifting av røropplegg, eldste del Boknatun					
Sum nye tiltak i budsjettet		2 085 500	944 100	960 500	946 500

Noter til driftsrekneskapet:

Note 1. - skatteinntekter,

Det er her lagt til grunn at skatteinntektene for Bokn kommune vil liggja på ca 93,1 % av landsgjennomsnittet ihht prognose og det er ei auke på 6,4% frå 2008.

Note 2.- rammetilskot

I tillegg til ordinært rammetilskot får kommunen eit regionaltilskot som utgjer 5,5 mill pr. i 2009. Dette er ein auke på 230.000 frå 2008. I tillegg får kommunen eit veksttilskot på kr. 213.000. Rammetilskotet er utrekna vha. prognosemodellen, og er i samsvar med dei føresetningane som er gitt frå sentralt hald.

Note 3 - Utbytte

Utbytte gjeld renter av bankinnskot og aksjeutbytte frå Haugaland Kraft.

Note 4. - Bundne avsetningar og bruk av desse

Der er ikkje avsett til bundne fond i perioden og heller ikkje bruk av desse. I løpet av budsjettåret kan det vera aktuelt å bruke bunde fond til utlån av husbankmidler/etableringslån og ein vil då foreta nødvendige budsjettendringar.

Kommentarar til driftsbudsjettet.

Bruk av Kostra tal

Frå Statistisk Sentralbyrå kan vi hente ut drifts- og økonomidata frå alle kommunane i landet. Kommunane er grupperte slik at alle skal tilhøyre ei gruppe av kommunar som vi kan samanlikne oss med. Vi tilhøyrer gruppe 6, basert på at desse kommunane er små og har ein del like trekk. I budsjettet har vi difor valgt å ta med denne gruppa som samanlikning men vi har også tatt med gjennomsnittet for alle kommunane i Rogaland.

Tenestar

Kommunen sine seksjonar (i budsjettet kalla rammeområder) har hovudansvaret for ulike tenestar. I nokre tilfelle vil to eller fleire seksjonar dele på tenesteytinga.

Vi har for kvart rammeområde laga eit "kakediagram" som viser kor stor andel kvar enkelt teneste utgjer innafor området. Diagramma er basert på kostnadene ved ordinær drift inkl. dei nye tiltaka som er foreslått i budsjettet.

Korleis tenestane vert fordelt på det enkelte rammeområdet og innafor rammeområdet vil i stor grad henga saman med intern arbeidsfordeling mellom seksjonane, og denne kan variera litt frå år til år. I 2006 vart reinhald overført frå teknisk til skule og helse. Ein har ikkje lagt opp til at det blir endringar i ansvaret mellom rammeområda i budsjettet for 2009

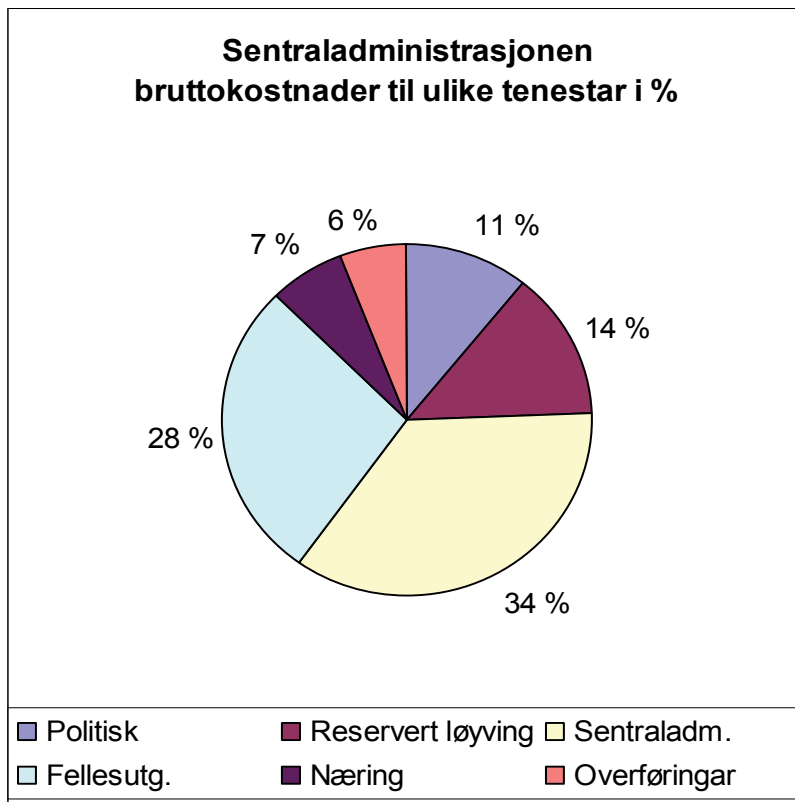
Andre merknader;

Kommunen har i mange år tatt inn lærlingar, men på grunn av den stramme økonomiske situasjonen i 2005 og vanskeleg å få rekruttert, har vi ikkje budsjettert med lærlingar i åra framover. Ein ynskjer å starta opp igjen med nye lærlingar men har ikkje lagt dette inn i økonomiplanen.

Oversikt fond pr okt 2008

	Okt. 2008
BD. BUSTADTILSK. TIL	-90 000
DB. NÆRING (KOMP.ARB)	-67 825
BD. BUSTADTILSK. TIL	-75 552
BD BOKN BYGDAMUSEUM	-35 455
BD TAP PÅ ETABLERING	-48 000
BD STARTLÅN	-412 930
BD VILTFOND	-24 100
KAIA LARSEN KRO LEGAT	-66 736
BD HAUGALANDRÅDET	-2 693 533
Sum bundne fond	-3 514 132
UK KAPITALFOND	-3 561 443
UK EDB-SKULE	-13 749
UK SKULE	-323 095
UK ASFALTERING	-9 156
UK SMÅBÅTHAVN HÅLANDSJØEN	-393 962
UK KAIANLEGG	-54 809
VEGSKILT	-19 550
UK VEGLYS	-9 090
UK KYRKJEBYGD	-110 000
UK SJUKEHEIMSUTBYGGING	-18 838
UK-UV-ANLEGG	-710 000
UK-AGGREGAT	-200 000
UK UTSTYR BARNEHAGE	-18 319
UK BUSTADFELT SÆBØ	-24 961
UK UTEOMRÅDEPLAN FØRESVIK	-771 020
UK VEGKRYSS JØSANG	-100 000
UK PCB	-111 380
UK KJEKT PÅ BOKN	-313 700
Sum øyremerka kapitalfond	-6 763 071
LÅNEAVDRAGSFOND	-235 551
DISPOSISJONSFOND	-2 524 190
DF LØPEBANE (VANNVERK)	-65 000
DF EDRUSKAP	-13 207
DF SJUKE/KOMPETANSEUTVIKLING	-85 525
DF NÆRINGSUTVIKLING	-7 316
DF NYDYRKING	-14 977
DF KULTURPRIS	-4 363
DF BYGDABOKFOND	-221 443
DF - STØVAVTREKK SKULEN	-24 000
DF - UTEAREAL SKULEN	-35 000
DF - MUSEUM	-30 000
DF - AKUB	-56 000
DF - KYRKJEBYGD	-25 000
DF - KLOAKK	-32 486
DF PROFIL	-56 775
DF KULTURELL SKOLESEKK	-30 000
DF STARTLÅN	-90 506
DF KJEKT PÅ BOKN	-442 445
DF Kommunale vegar	-300 000
DF-UTEOMRÅDE FØRESVIK	-95 000
DF-PRIV.VANNVERK	-50 000
DF-VEDL.H.BYGG	-100 000
DF-PETRA	-34 267
sum øyremerka disposisjonsfond	-1 813 311

Rammeområde 1 – Sentraladministrasjonen

Rammeområdet omfattar utgifter til politisk styring og kontroll, administrasjon og næring. I tillegg har sentraladministrasjonen innkjøp og koordinering av ein del varer og tenestar som vert fordelt på dei ulike tenestane etter forbruk. Frå og med 2006 har Bokn også fått rekneskapsføringa for Haugalandrådet.

Teneste 1000 Politisk styring og kontrollorganer

Kostnadene som er knytta til denne tenesta er godtgjering til folkevalde, utgifter til val, partistøtte, medlemskap i politiske foreningar, annonsering, saksdokument og revisjon. I tillegg er her også lagt inn kr.960.000,- i "reserverte løyvingar" som kan nyttast til ekstraordinære utgifter som kan koma i budsjettåret.

Kostra nøkkeltal rekneskap 2005

	Bokn	Bokn	Bokn	Bokn	Rogaland gj.snitt	Gruppe 06
	2004	2005	2006	2007	2007	2007
Brutto driftsutgifter til politisk styring og kontroll (funksjon 100) i kr. pr. innb.	1631	1783	1941	1663	367	1408

Utgiftene til politisk styring og kontroll ligg høgare enn andre kommunar som vi vert samanlikna med (gruppe 6). Utgiftsauken i 2006 skuldast meirutgifter i samband med

utgiftene til utgreiing av kommune samanslåinga denne var blitt redusert ned til normalt nivå i 08.

Kostnadene er fordelt slik

Honorar/møtegodtgjersle 60%

Utgifter til materiell etc. 30%

Tilskot/kontigentar 10%

Budsjettet for 2009 har ei utgift pr. innbyggjar på kr. 1948,-

Teneste 1200 – 1203 Administrasjon

Tenesta skal omfatta alle administrasjonsutgifter som ikkje direkte kan relaterast til andre tenestar og som er felles for heile kommunen, dvs. rådmann samt alle fellesfunksjonane slik som økonomi, personal, It og servicetorg.

Kostra nøkkeltal

	Bokn	Bokn	Bokn	Bokn	Rogaland gj.snitt	Gruppe 06
	2004	2005	2006	2007	2007	2007
Brutto driftsutgifter til administrasjon (funksjon 120) i kr. pr. innb.	4104	3873	3716	3866	2384	6871

Kostra nøkkeltala for 2004 -2006 viser at kommunen har redusert sine utgifter til administrasjon. Fortsatt er utgiftene høgare enn gjennomsnitt for Rogaland, men vesentleg lågare enn for kommunegrupp 06 som Bokn blir samanlikna med. Utgiftene til administrasjon fordelt pr. innbyggjar vil alltid bli høge i kommunar på Bokn sin storleik, samanlikna med større kommunar. Desse faktatala må ein sjå i forhold til kva som er definert som administrasjon i kvar kommune, og i små kommunar utfører tilsette i administrasjonen mange oppgåver for tenesteområdene. Desse oppgåvene er det vanskeleg å talfeste nøyaktig.

I 2009 er kostnaden budsjettert til; kr.3800,-

Samarbeidet med SR-bank har ført til at årsverka i administrasjonen er redusert frå 6,29 til 5,95. Dvs ein reduksjon på 34%. Innsparinga i lønsutgifter er brukt til å finansiera kjøp av tenester frå SR-bank. 20% av datastillinga vert solgt til Utsira og resten av stillingane i sentraladministrasjonen (5,75%) vert brukt til fellestenester, sekretærfunksjon for politiske utval og administrasjon.

Til sentraladministrasjonen ligg fylgjande oppgåver:

- Politisk sekretariat for kommunestyre, formannskap og forvaltningsstyre
- Leiing av kommunen, samordning av kommunale tenestar, intern og ekstern informasjon, overordna arbeid med lover/rutiner/reglementer etc.
- Budsjett, lønsarbeid, rekneskap, fakturering og skatteinnkrevjing
- Sentralbord, postbehandling, arkivering, kundemottak
- Drift av datanettet, sikring av data etc.
- Interkommunalt samarbeid
- Næringsarbeid

Serviceforholdet

15. august 2007 blei samarbeidet med SR-bank formelt starta opp. Samarbeidet med SR-bank fører til endringar i arbeidsoppgåvene for serviceforholdet. Kundemottak, sentralbord og generell informasjon skal i stor grad utførast av tilsette i SR-bank. Dette vil gi dei tilsette i serviceforholdet mulighet til å ha større fokus på interne tenester slik som postbehandling, arkiv, arbeid med tilrettelegging av politiske møter og møtepapirer, berekning av politiske godtgjersler, tilskudd politiske partier etc. Serviceforholdet har ansvaret for felles innkjøp av kontormateriell, o.a. Serviceforholdet skal i tillegg utføre oppgåver for seksjonane, og vert ved behov involvert i enkeltsaker f.eks gjeldsrådgivning. Bustøtte er også ein oppgåve som vert utført av serviceforholdet og som legg beslag på min. 1 dagsverk pr. måned. For 2009 vert det prioritert opplæring av bankansatte i kommunens systemer for å kunna nytta den ressursen som kommunen har tilgjengelig gjennom avtale med SR-bank. Førstelinjetenester for Haugaland likningskontor retta mot innbyggjarar i Bokn vert etter avtale utført av serviceforholdet. Aktiviteten er størst på dette området i den perioden kor sjølvmeldinga skal leverast inn, når skatteoppgjeret vert utsendt og når nye skattekort vert utsendt.

Serviceforholdet har i samsvar med forskrifter utarbeidd plan for oppdatering av arkivlokaler i kommunen og kartlagt utstyr som ikkje oppfyller arkivlov. Samlokaliseringa med SR-bank førte til at vi fekk tilgang på nytt arkivlokale som er ominnreia og tatt i bruk.

IT ;

Totalt har kommunen nå ca. 180 pc'ar fordelt på brukarar i administrasjonen og seksjonane. Mange av desse maskinane er knytt til skulen. I tillegg har vi 8 servere med ulike program og databaseprogram som skal haldast oppdatert. Den kommunale verksemda i dag er heilt avhengig av eit godt fungerande ikt-system, med nettverksforbindelse både internt og eksternt.

Kostnadene med programvare og maskinpark er store, og det må jevnleg foretas oppgradering av utstyret.

IKT - drifta i Bokn fungerer tilfredsstillande i dag, men kommunen har ikkje tilfredsstillande breibandstilknytting.

Økonomiavdelinga

har i budsjettet lagt opp til same kostnadsnivå som i 2008.

Hovudoppgåvene i avdelinga er skatt, rekneskapsføring, løn, fakturering, budsjett, innkjøpsavtalar, personalpolitikk og HMS. I tillegg har økonomiavdelinga rekneskapet for Haugalandrådet. Avdelinga har det overordna ansvar for at sentrale lover og reglar innan rekneskap/økonomiforvaltning og løn/arbeidsforhold/HMS vert ivarettatt, og utarbeide/revidere lokale reglement og retningslinjer innafor desse områdene. Utover dei faste oppgåvene har avdelinga fokus på å gi service til seksjonane og hjelpe til med

rapporteringar, statistikkar, berekningar etc. der det er behov. I 2009 vil avdelinga ha fokus på å utvikle gode og sikre rutiner innan både økonomi og personal, og vi vil invitere alle seksjonane til å gå gjennom korleis vi best kan samhandle slik at vi kan ha et samarbeide som fører til effektiv bruk av ressurser.

Samarbeid med andre kommunar er svært viktig innafor desse områdene. Små og mellomstore kommunar har normalt enkeltpersonar i desse funksjonane og manglar fagmiljø i eigen kommune. Dei samarbeida som er oppretta til no har vore tenelege for kommunen, bl.a. innkjøpssamarbeidet, interkommunal revisjon og arbeidsgivarkontroll. I tillegg har økonomisjefane eit tett samarbeid, og dette gir eit godt fagmiljø som sikrar at kvaliteten i økonomiarbeidet i kommunane er god og samordna i Haugalandskommunane. Personalansvarlege i dei små og mellomstore kommunane i distriktet har også eit nært fagleg samarbeid.

Staten har fleire gonger starta ein prosess for å få skatteoppkrevjarfunksjonen tilbakeført til staten. Inntil vidare har dette ikkje ført til nokon endringar, men prosessen pågår framleis. Inntil vidare vil økonomiavdelinga ha denne funksjonen som tilsvarar ca 0,4 årsverk.

Unique sine løn-, faktura og økonomiprogram vart innført i 2000 og har vore eit driftsikkert verktøy som har utvikla seg med god funksjonalitet, samkjøring mellom dei ulike programma og brukarvenlege WEB-løysningar. Innføring av fakturascanning i 2006 har også vore svært vellukka, og kor dette har ført til betydeleg arbeidslette for seksjonane. Drifta av programma inkl. server er lokalisert til Sykkylven kor vi har driftsavtale med eit lokalt firma ut 2008 og med opsjon for 2 nye år. Avdelinga har ingen planar om endring i drifta.

Nytt program for skatterekneskapet vart innført i 2008, og kommunen har nå gode og funksjonelle dataprogram. I åra framover vil det truleg ikkje bli større endringar i denne drifta. Utgiftene til vedlikehald og driftsavgifter for dataprogramma for økonomi, fakturering, fakturascanning, lønn/personal og skatt er budsjettert til kr. 320.000, men det er noko usikkert kva det nye skatterekneskapet vil føre til av utgifter.

Innafor personaltenesten har vi som tidlegare budsjettert med utgifter til gratiale, HMS arbeid og velferdstilbod til dei tilsette og kostnadene til Haugaland HMS senter. I tillegg har vi for 2008 og åra framover lagt inn kr. 160.000 for seniorpolitiske tiltak ihht, vedtatt plan for seniorpolitikk.

Kommunen er nå med i 2 rekrutteringsprosjekt, eit i regi av Haugaland Vekst, og eit spesielt for kommunane på Haugalandet. Sjølv om vår kommune pt har god dekning av fagpersonell i dei fleste stillingane, så ser ein at rekrutteringa til mange av dei kommunale yrkene er låg. Målet med rekrutteringsprosjektet i kommunen er bl.a. å rekruttere til kommunale jobber dvs. markedsføring mot ungdom som skal velje utdanningsveg.

Eit anna prosjekt som vi må gjennomføre innan personal er kompetansekartlegging. I lønsoppgjeret for 2008 vart det vedtatt at alle kommunar skulle gjennomføre kompetansekartlegging innan april 09. Inntil vidare er det uklart kva metode ein skal bruke til dette og det kan føre til at vi må kjøpe eit kartleggingsverktøy el.l. Kommunane på Haugalandet vil i arbeide saman for å finne ut korleis vi best kan gjennomføre dette kravet.

HMS

I budsjettet for 2009 har vi videreført same drift som tidlegare. Sentraladministrasjonen har ansvar for at det vert gjennomført arbeids-helse undersøkelse ihht lovverket, og at det vert gitt nødvendig opplæring i HMS arbeid for leiarar, tillitsvalgte og verneombud. Den enkelte seksjon har budsjettert inn konkrete HMS tiltak etter behov.

Teneste 1300 Administrasjonslokaler

Kommunen kjøpte SR-bank sin del av bygget i 2007 og leiger nå ut lokalene til SR-bank. I tillegg leiger vi ut lokale til NAV. Fylkestannklinikken har ingen leigeavtale, men har gratis bruk av lokala. I 2009 vert ytterlegare eit rom utleid til frisør.

Utgiftene på teneste 1300 er 28% av kostnadene for vaktmestertenesta, reinhald, straum, vedlikehald o.a. liknande kostnader som gjeld Boknatun. Sidan Boknatun er eit kombinasjonsbygg har vi anslått at ca 28% er den andelen av bygget som vert brukt til administrasjonsbygg.

Teneste 1800 Diverse fellestenestar

Tenesta inneheld utgifter til forsyningsnemnda, sivilforsvaret, eldreråd og forliksrådet. Her budsjetterer vi også pensjonsavvik, denne er lagt inn på same nivå som tidlegare med 500.000. Dei øvrige tenestane er også budsjettert med same prisjusterte nivå som i 2008.

Teneste 3250 Tilrettelegging om bistand til næringslivet

Bokn kommune har eit sterkt fokus på næringsutvikling både lokalt og regionalt. Kommunen ser det som viktig at det både blir skapt arbeidsplassar lokalt i kommunen og regionalt i det felles busetting- og arbeidsmarknaden vi har i Haugesundregionen. Ein ser nær samanheng mellom etablering av lokale arbeidsplassar - i eller innan kort reiseavstand til kommunen - og økt busetting og vekst i kommunen. Etter at selskapsskatten frå 2009 vil inngå som samla skatt for staten for deretter bli fordelt på samtlege kommunar, har det ikkje lenger like stor betydning for den enkelte kommune kva side av kommunegrensa bedriftene er etablert. Dette gjer at det vil vere lettare for kommunane å samarbeida om å skaffa nyetableringar i regionen.

Økonomiske forhold gjer det vanskelegare no enn tidlegare å finna økonomisk handlingsrom for ein aktiv lokal næringspolitikk, men frå 2008 fekk Bokn eit mindre næringsfond.

Arbeidet med å oppretthalde busetting og vidareutvikla Bokn som ein god stad å bu og veksa opp vil likevel fortsatt måtta ha høg prioritet, noko ein også gjer gjennom prosjektet "Kjekt på Bokn". Ein ser det som viktig at Bokn prioriterer næringsutviklingsarbeidet framover.

Ein har lagt fylgjande hovudmålsetting til grunn for det vidare næringsutviklingsarbeidet:

"Næringsutviklingsarbeidet i Bokn skal leggja til rette for å bevare og vidareutvikla eksisterande næringsliv og leggja til rette for nye næringsetableringar i kommunen.

Bokn vil spela ein aktiv rolle i regionalt næringsarbeid gjennom deltaking i Haugaland Vekst IKS, Haugalandrådet, Haugaland Kraft a.s og Destinasjon Haugesund og Haugalandet."

Utgiftene til næringsarbeidet ligg i budsjettframlegget for 2009 på same nivå som i 2008. Som tidlegare er det sett av midlar til Bokn Næringsforum, Destinasjon Haugesund og Haugalandet.

Revidert avtale med Tysvær om felles landbrukskontor gjer at kostnadene auker til ca. kr. 280.000,-. Dette er ei dobling i forhold til kva vi har betalt tidlegare år, men er i tråd med det som Bokn kommune får overført i rammetilskottet til drift av landbrukskontor. I tillegg har vi i budsjettet kr. 200.000,- til drift av felles næringssselskap, Haugaland Vekst IKS.

Næringsutviklingsarbeidet vil fortsatt vera eit hovudarbeidsområde for ordførar og rådmann, sjølv om kommunen er deltakar i Haugaland Vekst IKS.

Det er på gang spennande næringsprosjekt på Bokn. Bokn Plast as er fortsatt inne i ei positiv utviklinga. Industriutvikling knytta til prosjekt vedk. fornybar energi kan gi vekst og utfordrande oppgåver i framtida.

Det er også på gang spennande utvikling i nærområda til Bokn. Gasskraftverket på Kårstø står ferdig, men er førebels ikkje komme i drift. Industriområde på Gismarvik er opna, det arbeides med etablering av ein stor næringspark på Hydro sitt anlegg på Karmøy. I tillegg har Stortinget endeleg vedtatt bygging av T-forbindelsen til Karmøy.

Bokn ligger sentralt i forhold til dei store næringsprosjekta som blir bygd ut dei kommande åra, noko som ein håper vil skape stor etterspørsel etter bustadtomter i kommunen.

I Vegdirektoretet sitt forslag til NTP for perioden 2010 - 2019 er ikkje Rogfast tatt med. For Bokn kommune vil prosjekte vera viktig då ein gjer rekning med at etableringen av ein ferjefri vegforbindelse til Stavanger-regionen vil bidra til auka optimisme, busetting og næringsetablering. Kommunen deltar i arbeidet med planlegging av Rogfast både politisk og administrativt.

Teneste 3251 Landbruk

Kommunen har avtale med Tysvær om kjøp av tenester frå landbrukskontoret. Kostnaden er fom 2008 auka frå 142.000 til ca. 280.000,-. Det er som tidlegare sett av kr. 40.000,- som tilskott til nydyrking og kr. 10.000,- til Forsøksringen. I tillegg er det sett av kr. 60.000,- til tilskott til kjøp av mjølkekvotar.

Teneste 3900, 3930 Den norske kyrkja og kyrkjegard

Sidan dei sentrale overføringane til kyrkja er redusert dei siste åra, har kommunen sine løyvingar auka. Tilskotet vart justert i 2007 og nivået er videreført i 2008 med kr.745.400,- i overføring til kyrkje og kyrkjegard. I Kyrkja sitt forslag til budsjett er det foreslått ei kommunal løyving på kr. 812.500 og driftsauken er grunna med lønsauke, auka kursutgifter og ca 40.000 i auka overføring til kyrkjegarden slik at ein kan leige inn ekstern arbeidshjelp i tillegg til den kommunale tenesteytinga. Kommunen har i sitt budsjett foreslått at overføringa vert på same nivå som tidlegare dvs. kyrkja ynskjer at overføringa aukar med 67.100 meir enn det rådmannen har lagt inn i budsjettet.

Av denne overføringa vert kr. 84.000 ført tilbake til kommunen som refusjon for administrative og tekniske tenester bl.a. kjøring av løn, føring av rekneskap, telefon, klipp og vedlikehald av kyrkjegard etc. Netto overføring til kyrkja vert kr. 661.400.

I tillegg til det ordinære tilskotet til drift av kyrkje og kyrkjegard er det i budsjettet for 2005 – 2008 lagt inn kr. 100.000,- i årlege tilskot, slik at ein kan utføre ein del nødvendig vedlikehald og lignande på kyrkja.

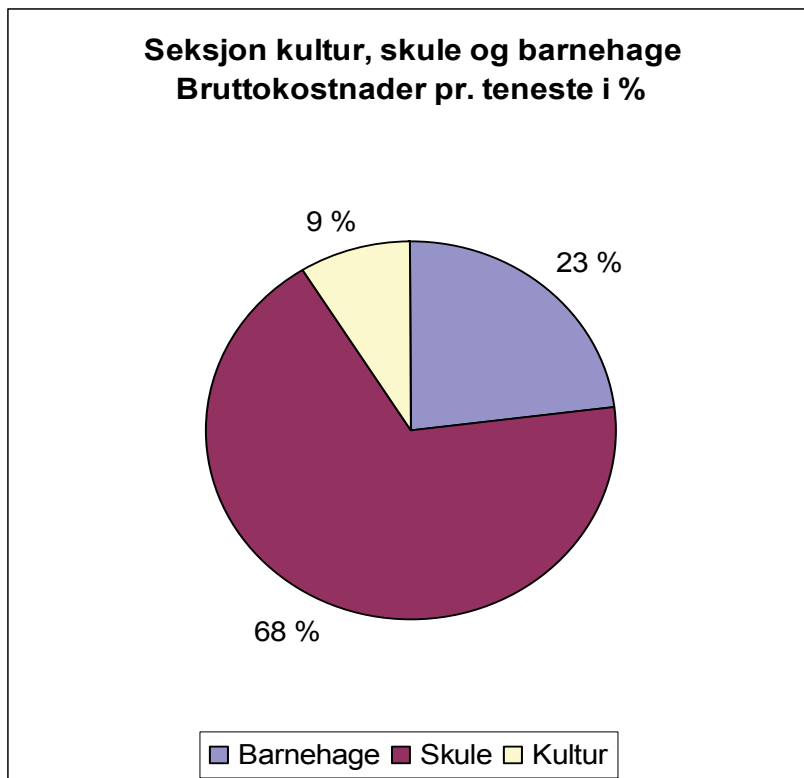
Diverse andre tenester.

Rammeområdet har også ansvar for innkjøp av varer og tenester som vert fordelt på alle andre tenester. Utgiftene gjeld bl.a. telefon, rekvisita, data, forsikring og liknande. Totalt utgjør dette i overkant av 4.mill. av rammeområdet sitt budsjett.

Rammeområde 2 - Seksjon kultur, skule og barnehage

Seksjonen omfattar

- Generelt kulturarbeid, ungdomsarbeid, kunstformidling, idrett og friluftsliv.
- Bokn museum.
- Bokn bibliotek.
- Bokn musikk og kulturskule.
- Bokn barnehage.
- Bokn skule.
- Vaksenopplæring etter Opplæringslova.
- Pedagogisk psykologisk teneste (Tysvær PPT i Aksdal).
- Bygdabladet for Bokn.
- "Kjekt på Bokn": Gruppa "Ta naturen i bruk"

Netto budsjettramme

Budsjettramma for 2008 var 13.285.000. Dette er brukt som utgangspunkt for berekning av budsjettramma for 2009. Ekstraløyvingane i 2008 på 30.000 til koppar og kar på kjøkkenet, 30.000 til oppgradering av lagerplass i gymnastikksalen, og 30.000 til HMS-tiltak, er trekt frå. Det same gjeld lønsmiddel på 65.000 til ungdomsarbeidar, som er overført til seksjon helse, sosial og barnevern.

Ordninga med 15.000 i tilskott til klasse som planlegg tur med Dei Kvite Bussane er vidareført.

Utvida skuleveke for småskulen blei innført for hausthalvåret med 65.000 i 2008, og rådmannen har lagt inn ytterlegare 76.000 i 2009 for å dekke heile skuleåret.

Ekstra til lærebøker ligg inne med 150.000.

Leikeplassane fekk 50.000 ekstra i 2007 og 150.000 i 2008.

Rådmannen har lagt inn 50.000 til leikeplassane i buområda, i påvente av sak om ein felles plan for leikeplassane i kommunen.

Rådmannen har prisjustert netto budsjetttramme for seksjonen, slik at med dei endringane som er nemnt, blir netto driftsbudsjett for 2009 på 13.890.000.

I tillegg har rådmannen lagt inn i sitt framlegg til driftsbudsjett følgjande nye tiltak:

Teneste	Nytt driftstiltak som er tatt med i rådmannens framlegg til driftsbudsjett 2009	Beløp
2020	Statsbudsjettet: Meir tid til fysisk aktivitet på barnesteget frå 01.08.09	40.000
2010	Barnehagen, farleg hardt golv i avdelinga for dei yngste. Nytt golv.	25.000
2010	Barnehagen - uteleikeområdet	30.000
2020	Høge bord og stolar i småskulen	50.000
2020	Koppar og kar på kjøkkenet. (Totalkostnad ca 60.000, fikk 30.000 i 2008.)	30.000
2020	Utstyr og ordna lagerplass i gymnastikksalen (Totalkostnad ca 90.000, fikk 30.000 i 2008)	30.000
2020	Gymnastikkgarderobane i kjellaren, skiljeveggar i dusjane og diverse oppgradering	20.000
2020	Skulen: Oppfølging/vedlikehald etter IKT-planen	50.000
3730	Kino: Bredt lerret, kinolyd, heis til projektor 20+20+10	50.000

Tiltaka er omtala under sine tenesteområde.

Rådmannens netto driftsbudsjetttramme for seksjonen blir med desse tillegg kr 14.245.000

Investeringar for framtida

I forarbeida til kommuneplanarbeidet er kommunen rådd til å satse på å bli ein god og attraktiv bukommune. I den samanheng meiner rådmannen tida er komen for å starte ein debatt om vidare utbygging av kulturtilbodet, til dømes svømmeanlegg, gjerne i kombinasjon med idrettshall.

Bokn har eit rikt kulturliv, det skjer mykje som engasjerer, og det er mange aktive lag og foreiningar. Dette er eit godt fundament dersom kommunen vil profilere seg som ein attraktiv bukommune. Men det trengs kanskje at kommunen styrkar kultur og musikkskulen som ein drivkraft i det kulturelle arbeidet. Kanskje Bokn bør få sitt eige spel? Eller kanskje det er noko heilt anna som bør brukast til å markere kommunen? Rådmannen har ikkje lagt inn noko ekstra i sitt budsjettframlegg, men meiner ein bør vurdere ei tidsavgrensa kultursatsing i påvente av resultatet av kommuneplanarbeidet.

Regjeringa skriv i statsbudsjettet for 2009:

"Gode skolebygg er nødvendige for å gi elevene et godt læringsmiljø og lærerne et godt arbeidsmiljø. Svømmebasseng er viktige for å kunne gi elevene nødvendige og livreddende svømmeferdigheter. Regjeringen foreslår å innføre en ny åtteårig rentekompensasjonsordning for investering og rehabilitering av skoleanlegg og svømmebasseng."

Rådmannen vil legge fram eiga sak om rehabilitering av skulen. Saka vil omfatte klasseromma på barnesteget, og nye vindaug i den sørlege delen av skulebygget. Saka vil bli sett i samheng med behova til barnehagen. Det kjem også sak om utbetring av brannseksjoneringa i den eldste delen av skulebygget.

Ei eventuell realisering av eit nytt kulturanlegg vil ligge eit stykke fram i tid, og i mellomtida er det viktig at Kyrkjebygd kulturhus blir tatt godt vare på og utvikla som møteplass. Miljøet rundt Petra og ungdomsarbeidaren gjer eit arbeid som etter rådmannens vurdering bør følgjast opp med naudsynt rehabilitering av bygget.

Rådmannen har følgjande liste over investeringar (Sjå også budsjettet for seksjon teknisk):

Teneste	Aktuelle nye investeringstiltak i 2009	Beløp
2010	Tilbygg i barnehagen	(Eiga sak)
2020	Større klasserom på barnesteget	(Eiga sak)
2020	Utsifting av vindaug i personalavdelinga	(Eiga sak)
2310	Kyrkjebygd kulturhus - rehabilitering	300.000

Investeringar som ikkje er tatt med i investeringsbudsjettet for 2009.

3350	Utsiktspunkt Boknafjellet (150.000 i 2008) (KPB)	350.000
2020	Brannseksjoneringa i den eldste delen av skulen	
2020	SATS - administrasjonssystem for skule og barnehage	100.000
3350	Ny inngjerding av banen, 250m à 600 kr/m	150.000
3350	Tribune, forstøtningsmur sør for banen	

Nye driftstiltak som rådmannen ikkje har funne rom for i sitt budsjettframlegg

Ved prioritering av nye tiltak har rådmannen lagt vekt på HMS-omsyn og ønske om god og omfattande tenesteyting. Tenester som er lovheimla er prioritert foran andre, utan at det betyr at dei andre ikkje er viktige dei og. Her er lista som rådmannen ikkje fann rom for:

Prioritet	Teneste	Nye driftstiltak som ikkje er tatt med i rådmannens framlegg til driftsbudsjett 2009	Beløp
	2020	Beskyttelsesnett framfor sceneteppet i gymnastikksalen.	15.000
	2311	Kyrkjebygd kulturhus, alarmanlegg	20.000
	3350	Kjekt på Bokn: Flagg og blomar	80.000
	3350	Kjekt på Bokn: Turstiar og kvileplassar/benker	50.000
	3350	Kjekt på Bokn: Heilskapleg plan for Boknafjellet og turområdet rundt.	50.000
	3750	Museet, assistanse ved besøk	10.000
	3830	Kulturskulen: Dans og drama	233.000
	3850	Bygdabladet freelance-journalist	50.000

Tiltaka er omtala under sine tenesteområde.

Brukarbetaling

Rådmannen har følgjande framlegg til endringar i brukarbetalinga:

	Framlegg for 2009	Merknad
Barnehagen	Inga endring	
SFO	Inga endring	
Musikkskulen	Inga endring	

Bygdabladet	Årsab. 350,- (Papir eller PDF), Papir + PDF uendra 500,-	Auke med 6% frå 330 til 350.
-------------	---	------------------------------

Når det gjeld barnehagesatsane står det i statsbudsjettet for 2009 at regjeringa gjer framlegg om å la maksimalprisen for foreldrebetalinga bli vidareført nominelt (kr 2.330) inntil prisen er redusert til kr 1.750 (2005-kroner).

Samanlikning med andre kommunar gjennom tal frå KOSTRA

Kultur	Bokn	Bokn	Bokn	Bokn	Bokn	Små kom.	Roga land
	2003	2004	2005	2006	2007	2006	2006
Netto driftsutgifter til kultur per innbyggjar i kroner	1842	2268	2234	2168	1688	1892	1920
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbyggjar	592	553	579	533	441	244	391
Bokutlån frå folkebiblioteket per innbyggjar i alt	10,9	10,7	10,1	12,2	11,9	4,4	4,5
Netto driftsutgifter til musikk og kulturskular per innbyggjar	211	234	262	342	320	226	384
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbod til barn og unge per innbyggjar	177	415	470	298	205	167	172
Netto driftsutgifter til idrett per innbyggjar	113	114	90	62	13	459	281

Grunnskulen, vaksenopplæring og skulefritidsordning	Bokn	Bokn	Bokn	Bokn	Bokn	Små kom.	Roga land
	2003	2004	2005	2006	2007	2006	2006
Gj.sn. gr.storleik 1. – 7.	10,7	12,1	13,8	11,3	11,8	9,3	13,2
Gj.sn. gr.storleik 8. – 10.	7,6	4,7	5	6,3	10,7	9,8	14,9
Netto driftsutgifter per innbyggjar til:							
Grunnskuleundervisning	10.696	10.753	10.777	10.985	9.659	10.028	7.862
Skulelokalar og skyss	2.743	2.527	2.629	3.551	2.776	2.941	1.532
Skulefritidsordning	546	525	279	198	150	242	145
Grunnskuleoppl. for vaksne	74	26	132	290	262	74	133

Barnehagen	Bokn	Bokn	Bokn	Bokn	Bokn	Små kom.	Roga land
	2003	2004	2005	2006	2007	2006	2006
Netto driftsutgifter til barnehagen per innbyggjar	926	1140	1281	1308	1135	--	--
Andel barn 1-2 år i komm.l barnehage i forhold til innbyggjarar 1-2 år	35,3	46,2	42,9	47,1	45,0	66,7	57,6
Andel barn 3-5 år i komm.l barnehage i forhold til innbyggjarar 3-5 år	94,3	96,3	87,5	85,7	85,0	92,7	91,9

Teneste 2010 Barnehage

Netto driftsbudsjett for 2008 var på 274.000 mens det for 2009 er budsjettert med 449.000. Brutto budsjett for 2008 var på 3.699 mill og for 2009 er det budsjettert med 4,639 mill. Det er lagt inn 10,5 årsverk mot 8,6 årsverk i 2008.

Inntektssida er vanskeleg å berekne sidan regelverket for statsstønad er detaljert og ikkje alltid slår ut til vår fordel. Rådmannen har ut frå erfaringane som er gjort i 2008, lagt inntektene per barnehageplass litt lågare enn tidlegare.

Ordninga med øyremerka statlege driftstilskott blir vidareført også i 2009. Det ser ut til at 2010 kan bli siste året med denne finansieringsforma og at barnehagen frå og med 2011 blir finansiert gjennom rammetilskottet til kommunane.

Full barnehagedekning.

Barnehagen har for tida 60 plassar, og desse er så godt som utnytta. Kommunen har full barnehagedekning i 2008 og vil sannsynlegvis kunne ha det i 2009 også, dersom ikkje det ikkje blir enno fleire av dei yngste søkjarane.

(Kommunen har per definisjon full barnehagedekning når alle som søker ved hovudopptaket får plass, så sant dei tilfredsstillar alderskrava, og er busette i kommunen.)

Det kjem sak i haust om vidare utvikling av kapasiteten i barnehagen. Godkjeningsarbeidet etter lovverket er godt i gong.

Foreldrebetaling.

Det er ikkje aktuelt å foreslå takstendringar anna enn det Stortinget eventuelt gjer vedtak om. Det er varsla at Stortinget kjem til å halde på at terminbeløpet på kr 2.330 for heildagsplass skal stå uendra.

HMS-tiltak.

Den årlege HMS-undersøkinga for barnehagen blei gjennomført i september. Det er framleis ting å ta tak i. Noko av det som blir nemnt er vidare utvikling av uteområdet med mange fleire leikeapparat, betre tilrettelegging for god hygiene på kjøkkenet, og farleg hardt golv i avdelinga for dei yngste.

Det er behov for mykje forskjellig av leikeapparat, og det er bra om det kan kome litt nytt kvart år. Det er gjort framlegg om 30.000 i 2009.

Golv et kan bli ei alvorleg sak. Konsekvensane er store om det blir eit litt for hardt dunk.

Problemet har vore der sidan barnehagen var ny. Att det blir tatt opp no har sannsynlegvis samband med at det blir opplevd som meir alvorleg med fleire barn. Andre barnehagar har hatt same problemet, og har funne løysingar. Vi er i ferd med å leite etter vår løysing og stipulerer ein kostnad på 25.000.

Tiltaka på kjøkkenet trur rådmannen kan ordnast innanfor tidlegare løyvingar.

IKT i barnehagen.

Barnehagen er i startfasen når det gjeld bruk av IKT og treng 2 digitalkamera og 2 berbare pc-ar.

Teneste 2020 Grunnskule

Netto budsjett i 2008 var på 9.425.000 mens det for 2009 er budsjettert med 10.038.000. Bruttobudsjettet var 12.574.000 i 2008 mens rådmannens framlegg for 2009 er på 12.953.000.

Rådmannen har lagt inn forventna inntekt, men det må understrekast at storleiken på denne er usikker.

Stillingstalet frå 01.08.2009

Skulen har ikkje eit eintydig vedtak om stillingstal, men har kvart år dei siste 11 åra tilpassa det samla talet på årsverk til budsjettramma. Denne tilpassinga skjer normalt i august ved starten av eit nytt skuleår.

Dette gjeld summen av stillingane til elevassistentar og pedagogisk personale i skulen (teneste 2020), stillingane i SFO (teneste 2150), stillingane i vaksenopplæringa (teneste 2130), og stillingane for styrkingstiltak for born i førskulealder (teneste 2110). I perioden 2006 - 2008 var dei på 18,3 - 18,5 årsverk. For 2009 er det budsjettert med 19 årsverk. Auken skuldast i hovudsak det utvida timetalet i småskulen.

I tillegg kjem stillingane som er heilt ut refundert av andre kommunar eller av Utdanningsforbundet, og som ikkje er "synlege" i eit nettobudsjett. Desse stillingane utgjer 5 årsverk ved starten av 2009.

(Stillingsauken som kjem i august når kroppsøvinga på barnesteget skal ha fleire timar, kjem i tillegg.)

Generelt om disponering av stillingstalet frå 01.08.2009

Samanslåing av klassar:

Det bør leggjast opp til litt mindre samanslåing av klassar, sidan vi er inne i ein periode der nokre av klassane er/blir store. Det er viktig å redusere samanslåing for å unngå brot på opplæringslova.

Spesialundervisning:

Det er vanskeleg å seie noko sikkert om behovet neste skuleår når det gjeld spesialundervisning og spesialtiltak retta mot førskulebarn/elevlar. Akkurat no synest utviklinga av det samla behovet auke litt.

Framandspråklege elevlar:

Skulen har/får ein del elevlar med anna morsmål enn norsk. Utfordringane kjem i dei tilfella barna kjem til norsk skule rett frå heimlandet, eller har budd i Noreg utan nemnande kontakt med norsk språk og miljø, til dømes gjennom barnehagen.

Seniortiltak:

Undervisningspersonalet har reduksjon i undervisningsplikta når dei passerer 55 år, og ytterlegare reduksjon når dei passerer 60 år.

Dei nærmaste åra er det 5-6 lærarar som har denne ordninga. Reduksjonen utgjer til saman 0,4 årsverk skuleåret 2009/10 og aukar deretter til 0,5 årsverk. Ein del av den frigjorte arbeidstida kan kanaliseras til andre høgt prioriterte oppgåver, men litt under halvparten må brukast på lågare prioriterte ting, noko som tek timar frå elevane.

Meir tid til fysisk aktivitet

Regjeringa har bestemt at det blir utviding av veketimetallet på barnesteget med 2 timar fysisk aktivitet. Endringa kjem hausten 2009 og vil krevje ei stillingsauke på 15% hos oss. Utgiftsauken for eitt år blir ca 80.000. Rådmannen har lagt inn kr 40.000 i budsjettet for 2009 for å dekkje utgiftene frå 01.08.2009.

Avslutningstur for 10. klasse

Det er vedteke i retningslinene for skuleturar at rektor kan godkjenne slike turar dersom gratisprinsippet blir respektert, foreldra og elevane er sterkt engasjert i arrangering av turen med mellom anna felles inntektsgevendende tiltak, turen har eit tungt fagleg innhald, og rektor finn budsjettdekning for den delen av utgiftene som kommunen må ta. Antatt ekstra utgifter for kommunen på grunn av slike turar blei i 2008 vurdert til 30.000. Kommunestyret løyvde 15.000, og dette beløpet er vidareført i 2009.

Det må seiast at foreldre og elevar som reiste på slik tur i 2008, var usedvanleg kreative og dugnadsorienterte, og klarte i fellesskap å finansiere turen med god margin. Dei hadde med seg ei felles reisekasse som var stor nok til at turen kunne gjennomførast på ein god og lik måte for alle elevane.

Utsifting av lærebøker

"Kunnskapsløftet" med ny læreplan og nye lærebøker skal innførast i perioden 2006 – 2008. Ei utrekning gjort i 2005 viser at kostnadene til lærebøker og tilhøyrande læremiddel for vår skule blir på ca 240.000 for ungdomssteget og 370.000 for barnesteget.

Rådmannen har lagt inn kr 150.000 ekstra per år til nye lærebøker i 2007, 2008 og 2009. Resten av lærebokutgiftene bør kunne dekkast over det vanlege driftsbudsjettet.

Oppfølging av IKT-planen for skulen

IKT-planen blei vedteke av kommunestyret 13.12.2005. Siste året i planen var 2008. Det er ikkje laga ny plan for perioden etter 2008. Det er tanken å gjennomføre ei undersøking av effekten av investeringane som er gjort, før det blir planlagt vidare.

Mens vi ventar på resultatene av undersøkinga og ein ny planperiode, trengs det vedlikehald av dei investeringane som er gjort. Det er også ønskeleg med ei forsiktig vidare investering i pedagogisk programvare.

IKT-ansvarleg har antyda årlege utgifter på ca 60.000 til vedlikehald av elev-pcane, 70.000 til ny pedagogisk programvare medrekna programlisensar etc., og 20.000 til leigeavtalar. Ein del av dette dekkjast av det ordinære driftsbudsjettet, men i sum er det for mykje til å kunne gjennomførast i 2009 utan eit ekstra tilskott. Rådmannen har lagt inn eit ekstra tilskott på 50.000 i 2009. Det som ikkje kan dekkjast av dette tilskottet og over driftsbudsjettet, må etter rådmannens vurdering utstå til kommunestyret har behandla neste IKT-plan.

Kunnskapsløftet – Plan for kompetanseheving

Kommunestyret vedtok 21.03.2006 planen for kompetanseheving for 2006. Planen blei revidert våren 2007 og 2008, og blir sannsynlegvis revidert på nytt våren 2009 for skuleåret 2009/10, sjølv om dei 3 innføringsåra er avslutta.

I budsjettet for 2009 har rådmannen lagt inn same kommunalt kostnadsnivå som tidlegare år til kompetanseheving, og rekna at eventuelle ekstrautgifter som "Kunnskapsløftet" krev skal dekkjast ved "øyremerka" statstilskott som blir lagt til på toppen av det kommunen har budsjettet.

I tariffavtalen for det pedagogiske personalet for perioden 2007 - 2009 står det om 6 utviklingsområde for skulen. Måla på desse 6 utviklingsområda må innarbeidast i kompetanseplanen i for 2009. Dei 6 områda er:

IKT brukt som hjelpemiddel i undervisning og til undervisningsførebuing.
Tilpassa opplæring og læringsstrategiar.
Antimobbearbeid etter OLWEUS-metoden.
Sosial kompetanse.
Internasjonalt arbeid.
Kvalitetssikring og kvalitetsutvikling

HMS-tiltak

Den årlege HMS-undersøkinga for skulen blei gjennomført i september. Ei gjennomlesing av svara viser mykje det same som i 2007:

Klasseromma på barnesteget.

Klasseromma på barnesteget er for små for ein del av klassane.

Rådmannen fremmar dette som eiga sak i haust. Denne saka er kopla til sak om utviding av barnehagen, og her har det vore vanskeleg å få flyt i planarbeidet. Men saka kjem som sagt no i haust.

Skifte av vindauge i personalavdelinga.

Personalkontora på skulen har dårleg inneklima på soldagar og når det er mykje regnver. Mykje av årsaka ligg i vindauga. Dei er vanskelege/umoglege å opne for å lufte på varme dagar, dei er utette slik at me har vanninntrenging og fukt fleire plassar (på nokre kontor blir det klaga over luftvegsproblem/ubehag), og dei burde hatt glas som stoppar meir av innstrålinga av varme på soldagar. På soldagar er det vanleg med temperatur på over 30 gradar på ein del av kontora.

Det dreier seg om utskifting av 35 vindauge. Det er gjort forespurnad om kostnad og det er anslått til 350.000 for alle vindauga. Rådmannen tek dette med i saka klasseromskapasiteten.

Ryggplagar for personalet på grunn av for låge elevbord.

Det er ei påkjenning for ryggen når ein over lang tid må bøye seg over svært låge bord for å gje elevane hjelp. Utskiftinga av låge bord er diverre ikkje ført heilt i mål.

Eit av klasseromma for dei minste har framleis gamle låge bord og stolar som gjev læraren uheldig arbeidsstilling. Elevtalsauken gjer at det også er i bruk nokre låge bord i dei andre 3 klasseromma. For ein del år sida starta utskifting til høge bord og stolar, men denne utskiftinga er ikkje fullført. Det er behov for ca 50.000 til dette føremålet. Rådmannen har tatt dette med i sitt budsjettframlegg.

Elevrådet og brukarundersøkinga våren 2008

Skiljeveggar i dusjane i gymnastikkgarderobane.

I brukarundersøkinga våren 2008 ga elevane skulen sin mykje ros, men på eit punkt var dei svært kritiske. Dei var tydelege på at dei ønska betre tilrettelegging i

gymnastikkgarderobane, mellom anna skiljeveggar i dusjane. Denne saka blei også tatt opp av elevrådet nyleg.

Det er ikkje innhenta prisar på eit slikt arbeid i dusjane. Det er også andre ting som bør gjerast i garderobane for å ruste opp. Rådmannen har tatt med i sitt budsjettframlegg 25.000 ekstra til opprusting av garderobane i kjellaren.

Koppar og kar på kjøkkenet i skulen

Koppar og kar på kjøkkenet begynner å bli slitt og vil kanskje ikkje kunne godkjennast om mattilsynet kjem på besøk. Utstyret er mykje i bruk og det begynner å bli lenge sidan siste utskifting. Rådmannen foreslo kr 60.000 til føremålet, mens kommunestyret fant rom for 30.000 i budsjettet for 2008. Rådmannen har tatt med dei resterande 30.000 i 2009.

PPT

Avtalen mellom Tysvær og Bokn om kjøp av PP-tenester er sagt opp av Tysvær kommune og går ut 31.12.2008. Det er så langt ikkje framforhandla ny avtale, men av dei samtalanene som har vore om avtalen går det fram at Tysvær meiner Bokn må ta noko meir av utgiftene. Så langt har utgiftene vore fordelt etter elevtalet i dei to kommunane.

Tysvær PPT's arbeidsområde omfattar barn i førskulealder, grunnskuleelevar og vaksne som er ferdige med vidaregåande skule. Vidaregåande skule har eigen PP-teneste.

Det er uvisst kva den nye avtalen vil innehalde. Fylkeskommunen har varsla at dei kanskje vil at deira PP-teneste skal ha rådgjevingsansvaret for elevane som bur Bokn Bufellesskap. Rådmannen har ikkje lagt inn auka betaling til Tysvær i budsjettet for 2009.

84% av utgiftene til PPT er budsjettert under grunnskulen, resten under førskuletiltak og vaksenopplæring, til saman kr 215.000.

Utstyr og ordna lagerplass i gymnastikksalen.

Utstyrslagerplassen i gymnastikksalen (ved kjøkkenet) er dårleg organisert og vanskeleg å halde i orden. Ein del av utstyret er dessutan meir enn modent for fornying. Skulen ønskjer å få orden på dette, med lagersystem med skap og traller, og fornying av utstyr. Rådmannen foreslo i sitt budsjettframlegg for 2008 eit beløp på rundt 90.000 til dette føremålet.

Kommunestyret fann rom til 30.000. Dette beløpet vil sannsynlegvis gå med til å ordne lagringstilhøva. Rådmannen har lagt inn nye 30.000 i 2009, og planlegg å fremje dei siste 30.000 i 2010.

Administrasjonssystem for skule og barnehage

Skulen har i mange år utsett å ta i bruk eit IKT-basert skuleadministrativt system. Dette skuldast dels at kostnaden var svært høg, dels at vi er små og gode til å bruke rekneark.

Men no går det snart ikkje lenger. Skulekvardagen er blitt slik at alt som kan gjerast i spesialiserte datasystemer, skal gjerast der.

Spørsmålet er bare kva løysing vi skal velje og kor raskt det er mogleg økonomisk og personalmessig å ta systemet i bruk.

Vi har undersøkt om andre kan vere operatør for oss, slik at vi bare leiger plass. Dette veit vi ikkje kva kostar.

Alternativet er at vi sjølv må ha kompetanse og arbeidskraft til å halde systemet i drift.

Prisforskjellen på dei to alternativa kan bli stor. Tek ein barnehagen med, noko som er naturleg, vil innkjøp og installasjon koste 100.000, lisensar 45.000, årleg brukarstøtte 30.000,

og opplæring 3-4 dagar 80.000. I tillegg kjem at systemet vil krevje arbeidskapasitet ut over det ein brukar i dag.

Det bør setjast av 100.000 til innkjøp / oppstart av bruk av SATS. Det er då føreset at ein finn ei rimelegare løysing enn det som ligg føre no.

Rådmannen har funne at dette bør avklarast meir før ein legg noko tal inn i budsjettet. Sannsynlegvis kan ein vente enno litt før ein tek avgjerd.

Nett foran sceneteppet i gymnastikksalen

Vi har ikkje greid å framskaffe pris på nett, men antar at ein vil kome langt med 15.000. Rådmannen har ikkje funne å kunne priritere dette i 2009.

Teneste 2110 Styrkingstiltak for born i førskulealder

Netto budsjett i 2008 var på 204.000 mens det for 2009 er budsjettert med 100.000. Stillingstalet var 1,3 årsverk vårhalvåret 2008. Sommaren 2008 blei det auka av omsyn til forventa ny elev. Hausten 2008 har stillingstalet vore nær null, men er venta å auke ein stund inn i 2009.

Ca 13% av PPT- kostnadane våre er budsjettert her.

Teneste 2130 Vaksenopplæring

Netto budsjett i 2008 var på 243.000 mens det for 2009 er budsjettert med 232.000. Det er rekna med litt reduksjon i stillingstalet frå 0,6 årsverk i 2008 til 0,4 i 2009.

Dette gjeld lovpålagte undervisningsoppgåver etter Opplæringslova § 4A-1 "Rett til grunnskuleopplæring for vaksne" og § 4A-2 "Rett til spesialundervisning på grunnskulen sitt område". Aktiviteten ligg på null når det gjeld §4A-1 og på eit minimum i høve til rettar for vaksne etter §4A-2.

Det er usikkert om kommunen oppfyller sine plikter etter opplæringslova § 4A.

Stillingstalet vil auka dersom nye vaksne med lovfesta rett til undervisning kjem til. Kommunen driv ikkje oppsøkjande verksemd for å sikre at alle får det dei har rett på.

I budsjettet for 2007 skreiv rådmannen at det bør vurderast eit samarbeid med nabokommunen om desse oppgåvene, og at det er planlagt ei grundig gjennomgang og vurdering av tilbodet saman med PPT i løpet av 2007.

Gjennomgangen med PPT er ikkje gjennomført og det er uvisst når dette vil bli gjort. Det er så langt for Tysvær sin del ikkje nemnande interesse for ei brei samarbeidsavtale om vaksenopplæring. Men det er gjort munnleg avtale om at Vaksenopplæringa i Tysvær tek seg av opplæringa for eventuelle vaksne innvandrarakar til Bokn med rett til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Dette er ei opplæring som er direkte finansiert av staten.

9% av PPT- kostnadane er budsjettert her.

Teneste 2150 Skulefritidsordninga (SFO)

Netto budsjett i 2008 var på 142.000 mens det for 2009 er budsjettert med 164.000. Dei faste stillingane i SFO ligg kring eitt årsverk.

Betalingssatsane blei auka i 2008. Det blir ikkje gjort framlegg om endring av foreldrebetalinga i SFO i 2009. Bruken av SFO er litt mindre enn før siste auken i satsane, noko som kanskje kan tolkast som at betalingssatsane er høge nok.

Teneste 2210 Reinhold i barnehagebygget

Netto budsjett i 2008 var på 182.000 mens det for 2009 er budsjettert med 190.000. Det er budsjettert med 0,4 årsverk.

HMS-tiltak

HMS-undersøkinga hausten 2008 har ikkje vist nye behov. Det står att nokre mindre tiltak som vil gjere reinhaldsarbeidet lettare.

Teneste 2220 Reinhold i skulebygget

Netto budsjett i 2008 var på 925.000 mens det for 2009 er budsjettert med 942.000. Det er budsjettert med 2,2933 årsverk faste stillingar og ca 0,11 årsverk ekstra hjelp.

Reinhaldsarealet blei auka frå 2006 til 2007 (ombygginga i vest) utan et det blei gjort endring i bemanninga. Erfaringane som er gjort i 2007 og 2008 viser at det daglege reinhaldet ikkje fungerer tilfredsstillande utan ei utviding av kapasiteten. Det blei ikkje gjort endringar då nybygget i nord sto ferdig, slik at det var meir enn nok å gjere då nybygget i vest kom i tillegg.

Rådmannen vil rå til at dei faste stillingane til reinhold i skulen blir auka frå 2,2933 årsverk til 2,41 årsverk frå 01.01.2009.

HMS-undersøkinga hausten 2008 viser betre arbeidsmiljø, samtidig som det ikkje er enkelt å vere reinhaldar på ein skule. Det er ei utfordring for alle å få til gode samarbeidstilhøve og forutsigbare arbeidsrammer for reinhaldarane når vasken skjer parallelt med at elevane og lærarane fyller opp huset.

Teneste 2221 Skuleskyss

Netto budsjett i 2008 var opphavleg på 500.000 mens rådmannen har budsjettert med 400.000 for 2009.

Det blei i 2008 gjort endringar som reduserer skyssutgiftene noko. Det har i møte med fylkeskommunen vore antyda at dei finn det rett å ta litt meir av midtskyssutgiftene, men dette er ikkje bekrefta seinare.

Sommaren 2009 kan det på nytt bli gjort endringar i vekeinndelinga, som reduserer utgiftene til midtskyss.

Teneste 2310 Aktivitetstilbod barn og unge

Netto budsjett i 2008 var på 186.000 og for 2009 er det budsjettert med 33.000.

Det er tatt ut delstilling som ungdomsarbeidar med 65.000, og 88.000 for MOT- og SLT-koordinator er overført til teneste 3850 Andre kulturaktivitetar.

Personalansvaret for ungdomsarbeidaren er flytta til seksjon helse, omsorg og barnevern, mens ansvaret for drifta av Petra, og driftsmiddel til ungdomsarbeidaren ikkje er flytta.

Budsjettframlegget har med 15.000 i stønad til Petra og 18.000 i driftsmidlar til ungdomsarbeidarstillinga. Aktiviteten i Petra har auka, men det har inntektene også gjort gjennom sponsormiddel.

Teneste 2311 Kyrkjebygd kulturhus

Det er budsjettert med 6.000 til oppfølging av gjeldande reinhaldsrutine i kulturhuset.

Rådmannen ser behovet for kr 20.000 til brannvarslingsanlegg men har ikkje funne rom for det i sitt budsjettframlegg.

Opprustinga etter fuktskadene i kjellaren er anslått å koste 300.000. Då er det også med ei mindre romjustering etter ønske frå Petra og ungdomsarbeidaren. Rådmannen meiner det er rett å sette kulturhuset skikkeleg i stand så snart som råd, uansett kva som seinare kjem av nye tankar om framtidig kulturhus.

Teneste 3350 Parkar, plassar og torg

Det blei i 2008 budsjettet med 10.000 til vedlikehald av leikeapparat, og 15.000 i kulturmidlar til dei 3 velforeningane. Det er sett opp same beløpa for 2009.

I løpet av 2007 blei det gjort vedtak om 50.000 ekstra til vedlikehald av leikeplassar, og i 2008 blei det 150.000 ekstra.

Rådmannen ser behovet for vidareføring av eit beløp til vedlikehald av leikeplassar og nærmiljøanlegg i 2009, og har sett opp 50.000 i påvente av planen som det er lova skal kome.

Tregjerdet rundt banen er modent for utskifting. Eit gjerde av same standard som gjerdet rundt barnehagen kostar 600 kr/m, og det er snakk om 250m.

Nærmiljøprosjekta i Føresvik

Kommunestyret vedtok i 2005 ein omfattande plan for nærmiljøprosjekta i Føresvik. Ikkje alt er gjennomført så raskt som planen seier, men rådmannen reknar med at følgjande arbeidsplan framover kan gjennomførast:

Ballbinge:

Arbeidet starta i 2008. Ferdig i 2008/09. Total kostnad 624.000. Spelemidlar 200.000, dugnad 90.000, kommunens del av utgiftene 334.000.

Sandvolleyballbane:

Oppstart vinteren 2008/09. Ferdig våren 2009. Gamal (2005) kalkyle 93.000. Behov for ny kalkyle. Spelemidlar 47.000, kommunens del av utgiftene 40.000. Kommunens del kan bli høgare med ny kostnadsberekning.

Hinderløype:

Del av prosjekt. Forsøkt gjennomført i løpet av våren 2009. Kostnadsoverslag 55.000.

Kjekt på Bokn, gruppa "Ta naturen i bruk" : Turstiar - Boknafjellet - Blomar og flagg.

Formannskapet gav arbeidsgruppa "Ta boknanaturen i bruk" 50.000 til turstiar i 2008. For 2009 viser gruppa til formannskapsak 56/08 der det mellom anna blei vedteke at løyvingar til vidareføring av dei ulike prosjekta blir fastsett i budsjettet for 2009.

Gruppa ber om at følgjande løyvingar blir tatt med i budsjettet for 2009:

Blomar og flagg:

Gruppa ønskjer å vidareføre og utvide bruken av blomar neste sommarhalvår. I tillegg ønskjer gruppa å sette opp flaggstenger med flagg som viser kommunevåpenet.

Gruppa har som mål at dette skal vere på plass i mai/juni 2009. Planane føresett ei løyving til formålet på kr 80.000 i 2009.

Turstiar og benker:

Stien til Boknahove er no så godt som ferdig merka og rydda. Det er sett ut benkar og bord to plassar langs turstien til Boknahove.

Ein av hensiktene med turstiarbeidet er å få boknarane ut på tur. Då er både sti og kvileplass viktig. Stien til Boknahove er for dei litt spreke. Gruppa har også tenkt på eldre og andre som vil ut og gå, men som må halde seg til korte turar på asfalten eller på grusveggar. Dei er enno meir avhengige av ein plass å setje seg ned for å kvile. Gruppa vil setje ut benker på aktuelle stader.

Neste prioriterte tursti vil vere ned frå Boknafjellet slik at det blir mogleg å gå ei rundløype på merka sti når ein tek turen til toppen.

Gruppa ønskjer ei løyving for 2009 på kr 50.000 for å kunne halde fram arbeidet med turstiar, og kunne sette ut benkar der folk går.

Utsiktspunkt Boknafjellet

Rådmannen skreiv i saka kommunestyret behandla 15.04.2008 at planlegginga bør vere for eit relativt omfattande prosjekt. Gruppa er samd i dette men meiner at ein ikkje kan gjere alt på ein gong. Akkurat som med turstiar må ein ta eit tiltak av gongen og gjere det skikkeleg og ferdig før ein går vidare.

Gruppa meiner ein skal starte med å få opp sjølve utkikkspunktet, med aktuell informasjon, kart, etc, og moglegheit til å sitje ned i le med ein matpakke. Dette ønskjer gruppa få på plass før mai 2009. Resten må ein så som sagt ta etter kvart.

Gruppa ser ikkje grunn til å føre opp toalett eller hus for sal og liknande no.

Gruppa arbeider vidare med planane i samsvar med formannskets vedtak, og innanfor ei budsjetttramme på 500.000.

Plan for gruppas arbeid vidare

Prosjekt	2008	2009	Budsjett 2008	Budsjett 2009
Flagg og blomar	Fastsette plassering av portal med flagg og blomstertårn.	Utvide pyntinga med blomar, ha alt på plass i mai/juni		80.000
Turstiar	Sti Boknahove ferdig	Starte på sti til Boknafjellet mars.		50.000
Utsiktspunkt	Innbyding ut i oktober	Ferdig oppført i mai 2009	150.000	350.000
Heilskapleg plan for heile området		Planstart hausten 2009		50.000

Teneste 3700 Bibliotek

Netto budsjett i 2008 var på 421.000 mens det for 2009 er budsjettert med 433.000. Det er budsjettert med 62% stilling som i 2008.

Biblioteket får mykje og fortent ros, men vi har likevel ein utfordring. I skuletida har biblioteket ope måndag, tysdag og torsdag frå 0900 til 1130/1330. Dette er ikkje tilfredsstillande etter Opplæringslova §9-2 og Forskriftene til Opplæringslova §21-1. Vi må finne ei løysing slik at vi ikkje bryt opplæringslova. Korleis dette skal løysast er ikkje avgjort. Det er ikkje lagt inn i budsjettet ekstra midlar til dette.

Teneste 3730 Kino

Netto budsjett i 2008 var opphavleg på 5.000 til vakthald. Dette blei auka til 15.000 ved ein budsjettrevisjon, for å møte ønsket om fleire kinokvelder. For 2009 er det sett opp 15.000.

Nye prisundersøkingar viser at ein kan få nytt og breiare kinolerret til 20.000, Betre kinolyd for 20.000 og prosjektorheis for 10.000. Desse 3 tiltaka vil gje kinopublikummet ei mykje betre kinooppleving.

Dei vil også vere til nytte for alle andre som brukar auditoriet til ulike presentasjonar, både skuleelevar og gjester. Rådmannen har lagt inn 50.000 til formålet i sitt budsjettframlegg.

Teneste 3750 Museum

Netto budsjett i 2008 var på 45.000. Dette blei ved revideringa av budsjettet redusert til 5.000 til fordel for Bygdablad og kino.

Det er uheldig at kommunen ikkje har ei fast ordning med guide når museet har besøk. Det har både med service overfor besøkande og tryggleik for samlinga å gjere.

Rådmannen meiner ein vil kome langt med kr 10.000 til oppretting av ei ordning med guide.

Teneste 3770 Kunstformidling

Netto budsjett i 2008 var på 38.000, og det er budsjettert med det same for 2009. Beløpet omfattar Miro-ensemblet (tidlegare fylkesmusikarane) og tilskott til arrangement.

Teneste 3830 Musikk og kulturskule

Netto budsjett i 2008 var på 342.000 mens det for 2009 er budsjettert med 354.000. Kultursjefstillinga ligg her med 30% stilling. Stillingstal 0,6 årsverk som er likt med 2008. Aktiviteten har dei siste åra vore tilpassa etterspurnaden. Rådmannen har søkt å unngå at elevar som ønskjer instrumentopplæring må vente for lenge.

Det blir ikkje gjort framlegg om justering av betalingssatsane.

Det bør vurderast å inngå eit samarbeid med dei som driv danseopplæring i skulebygget. Med dans og drama som tilbod i kulturskulen er utgiftene anslått til 300.000 og inntektene 67.000. Med andre ord ei ny netto utgift for kommunen på 233.000. Alternativt går det ann å vurdere samarbeid gjennom prosjekt.

Teneste 3850 Andre kulturaktivitetar

Netto budsjett i 2008 var på 351.000 (eks. Bygdabladet) mens det for 2009 er budsjettert med 460.000. Kultursjefstillinga ligg her med 30% stilling. 88.000 til MOT- og SLT-kordinator er overført hit frå teneste 2310.

Det er budsjettert med kontingent til Friluftsrådet Vest (tidlegare Nord-Rogaland og Sunnhordland friluftsråd) med kr 9.000, og kursstønad og kulturmidlar for lag og organisasjonar med kr 150.000 som i 2008.

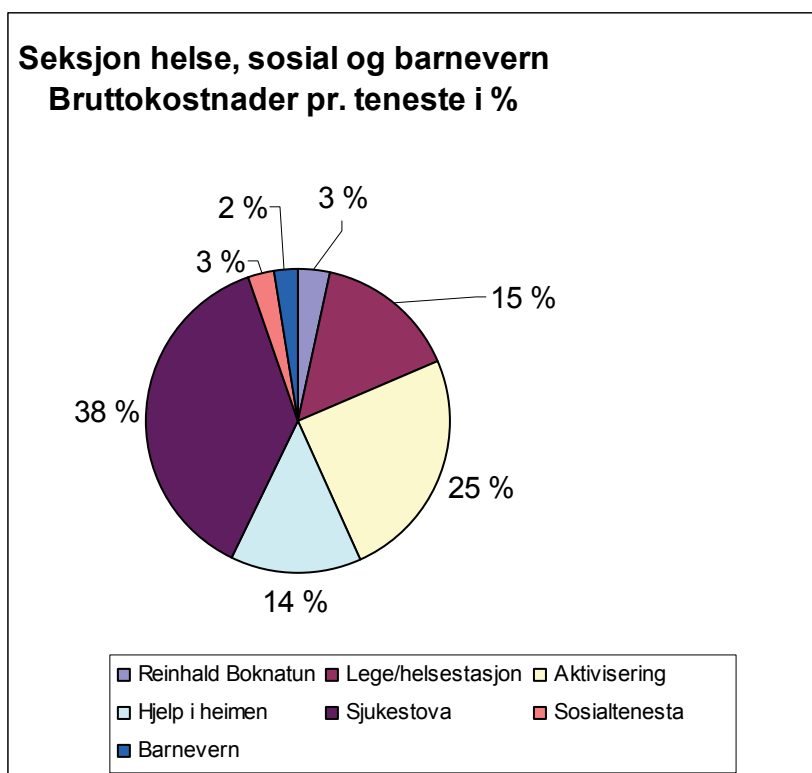
Bygdabladet for Bokn.

Netto budsjett i 2008 var på 156.000 mens det for 2009 er budsjettert med 184.000 for å sikre at papirutgåva kan ha eit snitt på 24 sider, slik det er bedt om politisk. Kultursjefstillinga ligg her med 40% stilling.

Rådmannen har i sitt budsjettframlegg ikkje lagt inn auka rammer for å kompensere at bladet no kan miste ein medarbeidar som kan gå av med pensjon om han ønskjer det.

Abonnementprisen blei lagt på med kr 25 til kr 330 for eitt årsabonnement for 2007. Det blei ikkje gjort endringar i 2008. Rådmannen gjer framlegg om at abonnementsprisen blir auka noko for 2009 og at eventuelle auka abonnementsinntekter kan brukast til å styrke bladet, til dømes til ekstra journalisthjelp.

Rammeområde 3 – Seksjon helse, sosial og barnevern

Diagrammet for brutto driftsutgifter viser korleis kostnadene vert fordelt på dei ulike tenestane.

Teneste 2310 Aktivitetstilbod barn og unge

Denne tenesta omfattar tilbod om sommarjobb for årsklassane 15, 16 og 17 år. Tilbodet blir gitt for maksimum 2 veker i kommunale og private jobbar. I det private området deler kommunen og arbeidsgjevaren utgiftene med 50% kvar. Tilbodet hadde i 2008 ei netto utgift på rundt kr. 77.725,- . At netto utgift i år vart såpass lite, skuldast at me i år fekk så mange private arbeidsplassar. Sidan dei dekkjer 50% av utgiftene, kom me betre ut enn forutsett. Me kan ikkje rekna med så mange private arbeidsplassar kvart år som i år. I 2008 var det opprinneleg 19 ungdommar som søkte på jobb. 2 trekte seg då dei fekk anna arbeide, slik at me stod att med 17 stk. som fekk tilbod om jobb gjennom aktivitetstilbodet.

Nokre ungdommar ordnar seg sjølv med sommarjobb, men for dei som ikkje har det, verkar det som at tilbodet er svært positivt. Både dei unge og foreldre har gitt uttrykk for dette. 1 veke er i minste laget, men økonomien set grenser. Fleire får sommarjobb seinare i bedrifta etter gode erfaringar.

I 2008 er det lagt inn brutto kr. 129.600 til sommarjobbar. Inntekta er berekna til kr. 47.100. . Dette betyr at me kan tilby sommarjobbar til dei unge på omtrent same nivå som i 2008.

Teneste 2320 Førebuing – skule og helsestasjonstenesta

Tenesta inneheld tradisjonell skule- og helsestasjonsteneste, med helseundersøking og vaksinasjon av barn og unge, rettleiing og helseopplysning for familiar med særlege behov, og deltaking i tverrfagleg gruppe.

Kommunen har avtale med fleire samarbeidskommunar om drift av helsestasjon for ungdom i Haugesund.

Jordmorteneste og svangerskapskontroll inngår i denne tenesta. Dette tilbodet har vore godt nytta av innbyggjarar i produktiv fase. I tillegg vil det bli meir vanleg at jordmor blir nytta til oppgåver for generell kvinnehelse og prevensjon, t.d. cytologisk prøvetaking og seksualrådgiving. Jordmor og helsesøster har tett samarbeid, også når det gjeld rådgjeving i skulen.

2008 er det siste året kor kommunen mottok øyremerka psykiatrimidlar. Desse overføringane går for 2009 inn i rammetilskotet. Det er imidlertid ikkje lagt opp til nokon nedgang i arbeidet med psykisk helse i kommunen, og samarbeidet mellom med helsesøster og psykiatrisk sjukepleiar for psykisk helse blant barn og unge fortsett. Dette arbeidet ser ein og som eit viktig bidrag i det aukande folkehelsefokuset i kommunen.

Kontoret til helsesøster har vore ferdig ombygd i vel eitt år no, og gjev gode arbeidstilhøve for både små og store.

Den nye legen starta opp i februar 08, og samarbeidet mellom Helsestasjon og legen i høve legen sine oppgåver på Helsestasjonen har fungert svært bra. 10% av lønskostnadene til legen er lagt inn under dette tenesteområde.

2008 har alt i alt vore eit travelt og spanande år for Helsestasjonen, og dette satsar med vil auke opp for 2009.

Ein vonar at Helsesyster i 2009 startar opp med vidareutdanning, som er budsjettert med ein halvårlig kostnad pålydande 50.000,- over ein 2-årsperiode. I budsjettet for 2009 vil dette utgjere 50.000,-

Teneste 2330 Førebyggjande arbeid, helse og sosial

Dette omfattar tenestene skjenkekontroll, førebyggjande rusmiddelvern og tilskot til interkommunale ordningar som krisesenteret.

Kommunestyret har vedtatt at skjenkekontrollane skal utførast av vaktfirmaet Securitas. Kontroll av ølsal og alkoholskjenking skal foregå minst 3 gonger årleg. Netto kostnad på tenesta er sett til kr. 61.500,- årleg. Då er løn til administrering av tenesta inkludert.

Tenesteområdet omfattar også miljøretta helsevern, bedriftshelseteneste og anna førebyggjande arbeid overfor heile befolkninga etter kommunehelselova, til dømes smittevern. Dette er eit område som har vore sterkt forsømt. Etter at me fekk ny kommunelege i kommunen, vil dette vere eit av satsingsområda som vil prioriterast. 20% av lønskostnadene til legen er lagt inn under dette tenesteområde, i høve det ansvaret og oppgåvene som ligg til kommunelegefunksjonen.

Utgiftene til eit interkommunalt samarbeid på området miljøretta helsevern ligg i denne tenesta.

30 % av løna til seksjonssjef er lagt til denne tenesta, fordi ein del av tidsbruken i denne stillinga er knytt til planarbeid, samordning og tilrettelegging av tenestene. Dette er arbeid som bør gi helseførebyggande gevinst.

Etter opptrappinga av ungdomsarbeidarstillinga til 75% stillingsstorleik, gjennom psykiatrimidlane, vart denne stillinga flytta frå seksjon kultur, skule og barnehage til seksjon helse, sosial og barnevern. Denne stillinga er lagt inn under tenesteområde 2330, førebyggande arbeid, helse og sosial. Tenesta er auka opp tilsvarande i budsjettet for 2009.

Teneste 2340 Aktivisering eldre og funksjonshemma

Denne tenesta omfattar bu og aktivitetstilbodet for dei yngre funksjonshemma i kommunen. I tillegg inngår drifta av dagsenteret for eldre, som er eit høgt verdsett tiltak.

Når det gjeld sosialiseringstilbod for bebuarane i omsorgsbustadene, som gjekk tapt under tidlegare innsparingsrundar, så har det for 2009 heller ikkje blitt funnen rom for dette i budsjettet. Sjølv om det er behov for meir personale tilknytt omsorgsbustadene, då fleire av bebuarane blir eldre, sjukare og treng meir hjelp for å kunne fungera i eigen bustad. Når det gjeld bemanningssituasjonen for teneste 2340, må denne sjåast i samanheng med teneste 2530 og teneste 2540, og me arbeidar me å sjå på korleis fordelinga på desse tenesteområdene skal fordelast og utnyttast på ein meir hensiktsmessig måte. Når dette arbeidet er gjort, er det mogleg at sosialiseringstilbod for bebuarane i omsorgsbustadene blir oppgradert. Dette må og sjåast i samanheng med ny helse- og omsorgsplan som er på trappane.

Leiar for bu og aktivitet har ansvar for oppfølging av individuelle planar og ansvarsgrupper for brukarane som har samansette tenester.

Vi har to funksjonshemma brukarar som får eit dagtilbod i kommunen, og ein brukar som har dagtilbod i Haugesund. Arealet til dagtilbodet i Bokn er tatt i bruk. Tilbodet om vaksenopplæring vert gitt i desse lokala.

Det er ei utfordring å organisere aktivitet, måltid og personleg stell for brukarane slik at det kan fungere i eit samspel med pleie og omsorg, som skal yta hjelp til denne avdelinga i situasjonar at ein treng å være to hjelparar. Det har vore minimumsbemanning i begge avdelingane, og spesielt i helgene er det lite ekstra som skal til for å "velte lasset". Ein legg i budsjettet for 2009 difor opp til ein auke med ca. 10% stilling for teneste 2340. Dette og fordi avlastningsmengden her har hatt ein liten auke.

Dagsenteret for eldre er eit av få førebyggande tiltak vi driv. Det har god oppslutning, og får mange positive tilbakemeldingar frå brukarar og pårørande. Ut frå faglege vurderingar ser vi og positiv effekt.

Drifta av dagsenteret er i dei nye omsorgsbustadene, kor dei er midt i brukargruppa, og får fred og ro til å driva med sine aktivitetar.

Avlasting og støttekontakt er også ein del av denne tenesta. Ordninga omfattar mellom 10 og 15 personar, og fleire av desse er svært omsorgskrevjande. Målsetjinga er at dei som sjølv ikkje maktar det, skal få hjelp til å bryta sosial isolasjon og få tilbod om aktivitetar. I tillegg treng pårørande avlasting.

I 2008 fall enkelte av brukarane bort. Då nokre av desse var ressurskrevjande, vil konsekvensene for 2009 bli noko mindre ressursbehov, men og ein minsking i inntekter gjennom refusjonar frå staten. For teneste 2340 vil dette merkast, då det var på dette området at inntektene vart budsjettert.

Teneste 2410 Diagnose, behandling og rehabilitering

Denne tenesta inneber utgifter til drift av legekontor, legevakt, legevaktsentral (avtae med AMK/Helse Fonna) og fysioterapi.

I februar 2008 byrja ny lege i full stilling i Bokn kommune, noko me alle er svært nøgde med. Legen har i løpet av året funne seg godt til rette, og tek dei mange utfordringane som ligg til stillinga med stor entusiasme.

50% av løna til legen er lagt inn under dette tenesteområdet, og omhandlar den kurative virksomheten som er knytt opp til fastlegeheimelen til Bokn. Resten av løna er lagd til Helsestasjon (10%), Sjukestova (20%) og førebyggjande arbeid, helse og sosial (20%).

I fyrste halvdel av 2008 tok ein eit løft i høve oppgradering av legekantoret frå minimal drift til full drift. Dette blei bl.a. gjort ved tilførsle av nye midlar gjennom revidert budsjett. I løpet av året har ein fått endå betre oversikt over kva det er behov for, for å få eit legekantor som fungerer tilfredstillande etter relevandte kvalitetskrav, med full drift. I budsjettet for 2009 er det difor lagt inn ein auke på kr. 23.000,- i aukte driftsutgifter, samt eitt eingongsbeløp på kr. 8.000,-

For dette tenesteområdet, har ein og i budsjettet for 2009, lagt inn kostnadane for avtale med Helse-Fonna om drifting av legevaktsentral gjennom AMK. Denne avtalen blei underskriven og trådte i kraft våren 08. Årleg vil dette medføra ein netto kostnad på kr. 36.500,-

Me har fortsatt legevaktsamarbeid Tysvær og Sveio kommune. Det at Bokn no bidrar med eigen lege i dette samarbeidet, har medført noko reduserte ekstraavgiftar.

Når legetilbodet i Bokn kommune har blitt endå meir innarbeidd, ser me at inntektene innan dette tenesteområdet og vil auke. For 2009 har ein lagt seg på ein nøktern inntektsauke.

Kommunen må refundere statstilskotet til andre kommunar, dersom innbyggjarar i Bokn har fastlege utafor kommunen. Desse utgiftene vil og bli noko reduserte for 2009 i høve til inneverande år.

Fysioterapeuten har 60 % driftstilskot. Det inneber at han i gjennomsnitt er her 3 dagar i veka. Denne tenesta fungerer som før. Det er stor pågang frå befolkninga etter fysioterapi det meste av året.

Fysioterapeuten har eit stort engasjement i førebyggjande arbeid blant barn, og det er sett i gong eit samarbeidsprosjekt med helsesøster retta mot barnehage og dei yngste skuleklassane. Hovedtema er kosthald og fysisk aktivitet, og innber motiveringsarbeid for både foreldre og tilsette i barnehage og skule.

Rehabiliteringsarbeidet skal gi tilbod til personar med nedsett funksjonsevne, som har habiliterings- eller rehabiliteringspotensiale. Dette arbeidet i kommunen skjer gjennom mange av tenestene. Legen har sin del gjennom henvisningar og utredning. Det kommunale hjelpemiddellageret ligg ved sjukestova, og det er personalet her som bistår brukarane med søknader om hjelpemiddel frå hjelpemiddelsentralen. Vi manglar utredningskompetanse for ergoterapi og ADL-hjelpemidler, men har skolert tilsette for behov i forhold til hørsel, syn og bevegelse.

Bokn kommune deltar i eit interkommunal samarbeid om voldtektsmottak.

Teneste 2420 Sosial rådgjeving og rettleiing.

Tenesta omfattar kurativ sosial omsorg og sosial rådgjeving når det gjeld å fremja sosial og økonomisk tryggleik, betra levevilkåra for vanskelegstilte og førebyggja sosiale problem. Denne gruppa treng rådgjeving og praktisk rettleiing og bistand til å søkja om arbeid, trygd eller utdanning.

Dei seinare åra er det fleire som har fått økonomisk rådgjeving i samband med at dei har opparbeidd seg gjeld. Nokre av desse har fått offentleg gjeldsordning etter Gjeldsordningslova over fem år. Arbeidet med denne gruppa krev tid og økonomisk kunnskap.

Sosialtenesta skal elles visa til rett instans dersom kontoret sjølv ikkje har tilstrekkeleg kompetanse. Det er ikkje laga oversikt over kor mange personar som årleg får rådgjeving og rettleiing, men dei fleste som er innom kontoret får slik hjelp i kombinasjon med andre tenester.

For sosialtenesta i Bokn kommune, så vil 2009 bli eit merkeår. Ein vil løpet 2009 bli ein del av eit felles NAV-kontor for Bokn kommune. Ein rekke tenester gjeven med heimel i lov om sosiale tenester, som bl.a. sosial rådgjeving og rettleiing, samt økonomisk sosialhjelp, vil då bli lagt inn under NAV-kontoret sitt område.

Teneste 2440 Barneverntenesta

Tenesta inneheld rettleiing, undersøking og oppfølging av barn og familiar. Generelt førebyggjande arbeid ligg i stillinga, og ein del av stillinga blir brukt til dette. Barnevernleiar sin stillingsdel er sett til 30%.

Det har det siste året vore ein stor auke i oppgåver og utgifter til barneverntenesta. Auken gjeld ikkje antal saker, men at sakene har stilt betydeleg større krav til fagkunnskap og type hjelpetiltak. Ein har difor måtta nytta seg mykje meir av BAS sine tenester, i tillegg til tiltak frå Buf-etat (Barne- ungdoms- og familieetaten) i Haugesund. Ein har i tidlegare budsjettkommentarar påpeika at det kan oppstå situasjonar i barnevernet som krev akutt behov for tilleggsøyvingar.

For fyrste halvdel av 2008 har ein kunna nytta seg av BAS sine tenester. For andre halvdel har ein ikkje kunna det, då det kun har vore ein 10% stillingsandel som har vore besatt. Og som fyrst og fremst har vore knytt opp mot administrative oppgåver, samt planleggjing/oppfølging av utgreiing av eit fullintegrert barnevernsamarbeid mellom BAS-kommunane, med full vedtaksmyndigheit. Utgreiinga skal vera ferdig i slutten av inneverande år. Det er med stor spenning at me avventar resultata av utgreiinga, og eit evt. tidsskjema for oppstart av det nye barnevernsamarbeidet.

Teneste 2510 Barneverntiltak i familien

Tenesta gjeld hjelp til barn og unge med særskilt behov for støtte. Det er vanskeleg å seia om det ev. skulle bli behov for nye tiltak neste år, då omfanget varierar. Generelt sett har det vore ein auke i saksmengda innafor barnevernet i Bokn, og tendensane er dei same som elles i sosial- og helsetenesta at det blir meir samansette saker som er tidkrevjande og komplekse å arbeida med.

Teneste 2520 Barneverntiltak utafor familien

Dette gjeld barn som har tiltak/omsorg utafor familien.

Det er for tida ingen barn frå vår kommune der det har vore omsorgsovertaking, og midlane på budsjettet i denne tenesta vil på ingen måte strekka til om det skulle bli behov i denne tenesta.

Teneste 2530 Pleie, omsorg og hjelp i institusjon

Tenesta gir pleie og omsorg for menneske som treng dette heile døgnet, og er i praksis drifta av sjukestova. Ein har enno ikkje bygd opp nokon eigen skjerma eining for aldersdemente, men dette er noko ein bør sjå på under arbeidet med helse- og omsorgsplanen.

Kjøkkenet ved sjukestova lagar middag til heimebuande eldre 2 dagar i veka. Fordi vi ikkje har hatt transportordning ein periode, har det ikkje vore eit reelt tilbod til alle. Bebuarane i omsorgsbustadene får eit bedre tilbod om middagombringning, fordi det ikkje er avhengig av biltransport. Nokon av desse bebuarane får middag kvar dag.

Sjukestova har og fungert som ein "poliklinikk" for befolkninga i Bokn, kor ein har fått hjelp til dei fleste helseproblem. Dette er eit tilbod til befolkninga i Bokn som ein no utarbeidar klårare retningslinjar for. Dette på grunnlag av det samla helsetilbodet til befolkninga i kommunen, som berre i løpet av 2008 har bedra seg betrakteleg. Full legedekning, ny avtale med Helse Fonna/AMK og eit bedra samarbeid kring ambulansen, er dei viktigaste endringane som alt i alt gjev eit redusert trykk og behov for den "polikliniske" tenesta. Vidare har eit auka fokus på medisinskforsvarleg praksis (bl.a. gjennom ny lovgivning), samt eit ønske om ein einheitleg praksis og ført til behov for utarbeiding av klåre retningslinjer på dette området.

Når det gjeld bebuar-belegget på Sjukestova, så har det vore prekært i siste halvleik av 2007 og fyrste halvleik av 2008. Dette førte og til at ein fekk tilført ekstra midlar til auka bemanning gjennom revidert budsjett for 2008. I siste halvleik av 2008 har beleggsprosenten flata noko ut, men ein har framleis 100% belegg. Når det gjeld bemanninga på Sjukestova som ein legg opp til i budsjettet for 2009, så blir ikkje denne redusert.

Grunna lang tid med stort arbeidspress, i fyrste omgang grunna lang tid med overbelegg, så er det ein rekkje områder som ein ikkje har klart å føgja opp i ønska grad. Dette gjeld bl.a. HMS-arbeidet på eininga, revidering og oppgradering av internkontrollrutinar, og ein meir hensiktsmessig organisering av eininga. Dette er områder som vil bli prioritert for 2009.

Innanfor dette tenesteområdet gjev det og positivt utslag at kommunen har fått tilsett lege. Tilsynslegefunksjonen på sjukeheimen blir ivareteken av legen, og 20% av lønskostnadane til legen er lagt til dette tenesteområdet.

Bygningsmessig er det ikkje lagt opp til nokon større endringar i neste års budsjett.

Teneste 2540 Pleie, omsorg og hjelp i heimen

Pleie og omsorgstenester for hjelpetrengjande menneske med sjukdom eller funksjonshemming som bur heime. Omfattar heimesjukepleie, psykiatrisk sjukepleie, heimehjelp, matombringning, tryggleiksalarmar, formidling av hjelpemidlar. Brukarane har tilgang på heimesjukepleie alle dagar, heile døgnet. Pågangen etter desse tenestene har stadig auka, og funksjonen har fleire tunge og krevjande brukarar.

Gjennom oppføring av dei nye omsorgsbustadene har kommunen lagt eit godt grunnlag for hensiktsmessig framtidig drift og samordning av tilbod for mange forskjellige brukargrupper.

Kommunen har tidlegare, etter det vi kan vurdere, lukkast med å gi brukarane tryggleik for at dei får hjelp når behovet er der. Følgen av dette er at vi har godt samarbeid med potensielle pasientar og deira pårørande om vurdering av riktig omsorgsinnsats, og opplever ikkje at brukarane søker om tenester før behova er reelle. Sjølv om behovet for hjelp i denne tenesta kjem til å auka i åra som kjem, får vi tru vi har eit godt fundament på plass.

Behovet for psykiatrisk sjukepleieteneste har stadig auka dei siste åra. Det er eit tidkrevjande arbeid å følgje opp denne pasientgruppa, både ovafor den enkelte og i samarbeid med andre instansar internt og eksternt.

Etter kommunen si vurdering fungerer brukarrådet godt, og kjem med gode bidrag til det psykiske helsevernet i kommunen.

Den største endringa for den kommunale psykiatritenesta for 2009, vil vere finansieringa. 2008 er det siste året kommunen mottok øyremerka psykiatritilskot. F.o.m. 2009 kjem desse overføringane gjennom rammetilskotet. Gjennom vedteke kommunal psykiatriplan, har kommunen imidlertid forplikta seg til å vidareføre og oppretthalda det tilbodet som ein har kunna bygd opp gjennom psykiatrimidlane. Dette ser med på som ein spanande og utfordrande oppgåve, som me tenkjer er i gode hender. All den tid personalet i 2008 blei ferdig med spesialistutdanning innanfor psykiatri.

Teneste 2540 omfattar og omsorgsløn for avlønning av personar som har ein god del pleie av pårørande som bur heime. Dette er kombinert med hjelp frå kommunen. Dette er i samsvar med vedtatt plan for tiltak for funksjonshemma.

Teneste 2610 Sjukestova – Butilbod i institusjon

Det er behov for ein kontinuerleg vedlikehaldsprosess av inventar og bygg ved sjukestova. Dette gjeld utstyr, møbler og pasientrom.

I tillegg er det i langtidsbudsjettet sett opp ein sum på kr.50.000,- annakvart år til fornying av møblar. For 2009 er det og sett av kr.50.000,-

Teneste 2650 Kommunalt disponerte bustader

Tenesta omfattar Husbanken sine støtteordningar med utbetringsstilskot, etableringslån m.v. Frå 2003 vart ordninga med startlån innført. Det erstatta kjøps- og etableringslån, og er ei låneordning for husstandar med etableringsproblem. Det er kommunane som administrerar startlånet.

Teneste 2810 Økonomisk sosialhjelp

Tenesta omfattar bistand til personar med økonomiske problem. (bidrag og lån).

Det er vanskeleg å budsjettera økonomisk sosialhjelp, då det uventa kan koma nye søkjarar med rett på stønad. Dei siste åra har ein hatt nærare 10 personar som årleg har fått økonomisk sosialhjelp. Nokre over kort tid, andre lengre.

Søkjarar har ofte problemområde i tillegg til at dei kan vera utan arbeid. Det kan vera psykiatri/rusmisbruk, gjeldsproblematikk og andre ting. Det er såleis samansette og arbeidsintensive oppgåver som legg beslag på betydeleg meir tid enn det som var tilfelle tidlegare. Sosialkontoret må samarbeida med ei rekke andre partnarar som t.d. arbeidsmarknadsetat, trygdekontor, kommunale og fylkeskommunale tenester innan psykiatri og rusvern og helsevesen elles. Føremålet med arbeidet er alltid å få personane inn i inntektsgjevande arbeid, eventuelt varige trygdeordningar dersom dei ikkje er arbeidsdyktige. Økonomisk sosialhjelp skal vera ei midlertidig ordning. Difor må det også arbeidast aktivt med søkjarane for å finna andre varige løysingar. I løpet av 2009 vil, som tidlegare nevnt, dette tenesteområdet bli ein del av NAV-Bokn.

Teneste 2850 Ambulansetransport

Området gjeld sjuketransport, med bakgrunn i avtale med Haugesund sjukehus. Tenesta vert utført med ambulanse stasjonert i Bokn, og bemanna med kommunalt tilsett sjåfør og sjukepleiar. Kommunen mottar eit indeksregulert tilskot frå Helse Fonna.

Talet på utrykningar pr.månad varierar ein del. Type utrykningar har og endra seg noko etter at Bokn vart landfast, og fekk ein sterkt trafikkert hovedvei gjennom kommunen. Ein del av oppdraga gjeld passasjerar med ferja.

Ambulansen har dei siste åra vore nytta i nabokommunen i større utstrekning enn før.

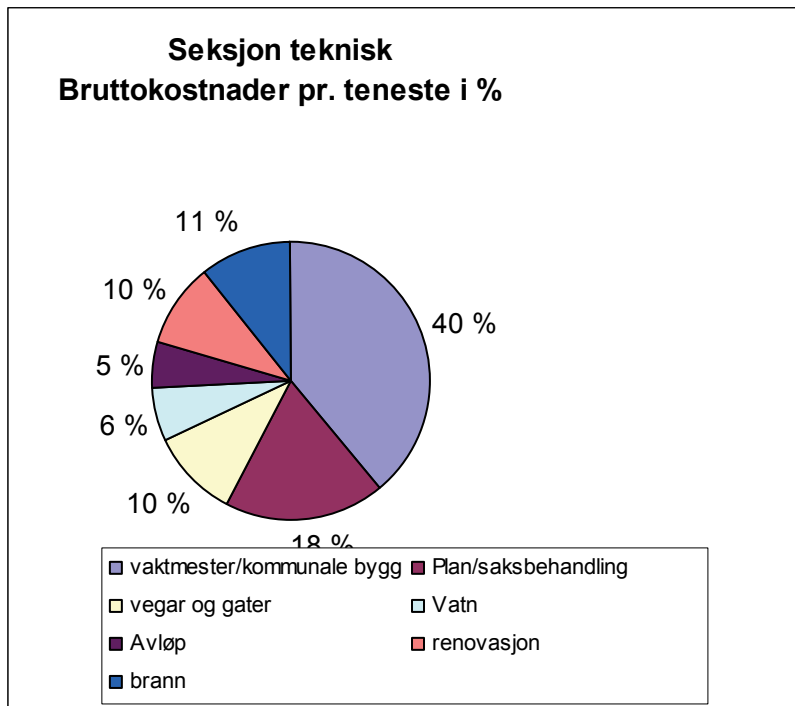
Samarbeidet med sjukehuset er godt. Noko som vil vere svært viktig med tanke på at det vil koma nye og strengare kvalitets- og kompetansekrav f.o.m. 2010 når det gjeld bl.a. ambulanspersonell. Me har enno ikkje heilt oversikt kva konsekvensar dette vil ha for driften av Bokn-ambulansen.

Når det gjeld kompetanse hjå ambulanspersonellet, er me glad for at me har fått ein tettare dialog med Helse Fonna om eit bedra samarbeid for vedlikehald og oppgradering av kompetansen hjå ambulanspersonellet på Bokn.

Rammeområde 6 – Seksjon teknisk

Seksjonen har 4 årsverk/stillingar samt 15 personar som er med i det frivillige brannkorpset.

Figuren under viser kva områder som seksjonen har ansvaret for og kor stor andel av brutto utgiftene som vert brukt på dei ulike områdene

Teneste 1900, 1902 Vaktmestertenester og Fellesutgifter Boknatun.

Tenesta gjelder vaktmester og andre fellesutgifter for alle seksjonane med unntak av skule og barnehage.

Arbeidsmål for tenesta:

- energioptimalisering
- førebyggjande vedlikehald

Rådmannen viser til omtale i forrige budsjett av lekkasjer på avlaupsrør på Boknatun. Pr. Oktober 2008 har det ikkje vore lekkasjer, men ein vil likevel minna om at ein kan få uforutsette kostnader

I 2008 vart "ENØK" analyse for Boknatun lagt fram for formannskapet. Det er ikkje foreslått tiltak utover dei tiltaka formannskapet gjekk inn for. Avsette midler på kr.60.000 til Enøk-tiltak, som ikkje vert ferdigstilt i løpet av 2008, vert overført til fond.

I budsjettet for 2008 vart det sett av kr.60.000,- til utvendig maling på Boknatun. Arbeidet vart ikkje utført og vert overført til fond.

Teneste 2220 Bokn skolebygg

Tenesta omfattar ansvar for energi og inneklima samt vedlikehald av bygning.

Arbeidsmål for tenesta:

- energiøkonomisering
- førebyggjande vedlikehald

Ressursane til vedlikehald er ikkje endra, men er inntil vidare er det nok til å utføra dei ordinære driftsoppgåvene. Gjennom serviceavtalar har vi sikra vedlikehald av dei viktige tekniske anlegga; heis, ventilasjon og brannalarmanlegg. Prosjektet med utskifting av PCB holdig lysarmatur er fullført.

I forhold til kommunen sitt "klimarekneskap" er oljefyringsanlegget på skulen ei forureiningskjelde. Kommunen bør få gjennomført ei fagleg vurderinga av utslepp og alternativ energikjelde for oppvarming av skulen.

I vedtatt budsjett 2007 og økonomiplan for 2008-2010 vart det foreslått å gjennomføre ei "ENØK" analyse for skule- og barnehagebygg i 2008. Kostnaden var anslått til kr. 36.000,-. Tiltaket vart ikkje tatt inn i budsjettforslaget for 2008 fordi ein vil sjå det i samanheng med klimaplan/-rekneskap og alternative energikjelder. Tiltaket er foreslått prioritert i 2010.

Skifte av taktekking og fyrkjele kan bli dei neste store vedlikehaldsoppgåvene, men anlegga er ennå i god stand. Det har vore lekkasje frå taket på det nordligste tilbygget. Ein reknar med at dette inntil vidare kan rettast opp utan store kostnader.

Takkonstruksjonen på skulen vart opphavleg bygd utan oppdeling med brannskille. Når skulen vart bygd på i 2002 stilte ein krav om brannoppdeling i den gamle takkonstruksjonen. Ekstern brannkonsulent har no vurdert løysinga og utføringa av dette arbeidet. Rapporten føreligg ikkje enno, men mykje tydar på at tiltaket neppe vil førebygge ein full brann i taket som sannsynlegvis resulterer i at skulen vert totalskadd.

Brannkonstruksjonen på skulen bør difor vurderast på nytt. Kostnad til fagleg bistand er anslått til kr.50.000,-

Teneste 2311 Kyrkjebyggd aktivitetshus

Tenesta omfattar ansvar for energi og vedlikehald av det gamle skulebygget på Bokneberg.

Bygget er i bruk til fritidsaktivitetar. Det er ingen plan om energisparingstiltak for bygget, men ein vil halde fram med å ansvarleg gjera brukarane når det gjeld bruk av varme og lys. Lokala er under planlegging med tanke på rehabilitering. Varmepumper vil da bli vurdert som alternative energikilder.

Budsjetterte midlar til utvendig vedlikehald av bygning med uterom ,som ikkje vert nytta i løpet av 2008, blir ført over til fond.

Teneste 2650 Kommunalt disponerte bustader

Tenesta omfattar utleige og vedlikehald av kommunale bustader.

Arbeidsmål for tenesta:

- førebyggjande og verdibevarande vedlikehalds- og rehabiliteringsansvar for bygga
- Sikring mot brann.

Kommunen har nå 21 leiligheter. 15 omsorgsbustader, 4 ungdomsbustader og ein ordinær bustad med 2 leiligheter. Planlagt utvendig vedlikehald på bustader i 2008 er utført. Budsjetterte midler til innvendig vedlikehald som ikkje vert nytta i 2008 blir overført til fond.

Husleiga vert justert i samsvar med konsumpris indeks.

Kommunen sine bustader skal no vere i god stand og treng ikkje ekstraordinært vedlikehald i 2009

Teneste 3000 - 3030 Fysisk tilrettelegging og planlegging. Byggesaksbehandling og oppmåling.

Arbeidsmål for tenesta:

- utarbeide planer for offentleg behov og kommunen sin eigen aktivitet.
- Revisjon av kommuneplan
- arbeide med vedtatte planoppgåver etter kommuneplanen.
- Halde fristar for byggesaksbehandling og saksbehandle korrekt iht. lover og forskrifter,
- rask gjennomføring av kart og delingsforetninger og et ajourført kartverk.

Seksjonen skal forvalte lover og forskrifter i forhold til enkeltsaker og vedtatte planar. Sidan lover og forskrifter er i stadig endring og fagmiljøet er lite, må vi i tillegg til fagleg oppdatering også ha eit tett samarbeid med andre kommunar for å kunne yte god service til kundar/innbyggjarar.

Arbeidet med revisjon av kommuneplanen vil bli ein tidkrevjande oppgåve. Kommuneplanen sine målsettingar omfattar gjennomføring av mange planoppgåver. For å oppnå god framdrift i prosjekta er det viktig å sørge for god kompetanse og tilstrekkelig ressursar. Kommunen må bruke konsulent i tillegg til egne ressursar. I budsjettet er det ikkje lagt inn dekning for slike utgifter og dette må ein vurdere og budsjettera særskilt. Pr. Oktober 2008 har kommunen ikkje fått tilsett fagleg kvalifisert person til å lede "kjekt på Bokn prosjektet" og være medarbeidar i kommuneplanprosessen.

Gebyra for kart og oppmålingstenester skal finansiera dei utgiftene kommunen har til slike oppgåver, dvs. sjølvkost. Sidan det er Tysvær som utfører kart og oppmålingsforretningane vert kostnaden Tysvær sin gebyrsats + våre egne administrasjonskostnader som omfattar saksbehandling, , registrering i eigedomsbase, tinglysning og fakturering. Rådmannen tilrår at satsane for oppmålingsgebyr vert justert i samsvar med Tysvær sine oppmålingsgebyr.

Gebyra for saksbehandling vart justert i 2008. Kommunen har framleis ikkje saksbehandlingsgebyr for bustadhus, og er kanskje den einaste kommunen i Rogaland som ikkje har dette gebyret. Gjennomsnittsgebyr for "småkommunar" i Rogaland ligger mellom 3 til 3500kr. Rådmannen rår til at kommunen innfører gebyr på kr.3000 for behandling av bustadsaker.

Rådmannen tilrår at gebyrsatsane generelt aukast med 5%

Teneste 3150 Bustadbygging og fysiske bumiljøtiltak

Tenesta omfattar utbyggingsområder, tomtosal og kostnader knytta til bustadformål og fysiske bumiljøtiltak.

Pr. oktober 08 er det 6 ledige kommunale tomter til saman på Øyrenfeltet og på feltet i Føresvik. Vi er kjent med at privat utbygger planlegger 1 felt i Alvestadkroken. Vi antar at volumet vert omlag 10-15 leiligheter. I tillegg er det også andre private som har tomter for sal.

I løpet av 2008 vil kommunen truleg erverve nytt bustadområde ved Fyrvegen som kan gi plass for 20-30 bustadeiningar. Arbeidet med reguleringsplan vert sett i gang i løpet av 2008. Feltet kan byggjast ut etter ulike modellar, men rådmannen rår til at "sjølvkostprinsippet" skal leggjast til grunn for fastsetting av tomteprisane.

Ein tilrår ikkje budsjett for dette prosjektet no, men ein anslår kr. 150.000 som ramme for fagleg bistand til utarbeiding av reguleringsplan og tekniske planar med anbudsdokument. Tiltaket vert ein del av den totale investeringa i bustadfelt prosjekt som kjem som eiga sak.

Rådmannen ser for seg at feltet vert planlagt i 2009 og opparbeidast i 2010.

Teneste 3200 Kommunal næringsvirksomhet

Tenesta omfattar drift av kommunale jordbruksareal og skog.

Kommunen eig nokre små skog- og jordbruksparceller, men det er ingen næringsdrift. Vi har ikkje konkrete arbeidsmål i forhold til næring.

Teneste 3250 Tilrettelegging og bistand til næringslivet

Tenesta skal omfatte utbyggingsområder for næringsverksemd, og utleigelokale for næringsverksemd.

Det er for tida ingen konkrete arbeidsmål for denne tenesta, men i prosjektet "Kjekt på Bokn" vert det arbeidd med strategiar og tiltak for at Bokn skal vera attraktiv for næringsdrift.

Teneste 3300 Samferdselsbedrifter og transporttiltak

I Bokn har vi berre kaier som kjem under tenesta.

Arbeidsmål for kaier:

- Sikre gamle kaier og brygger som er kommunen sitt ansvar.
- Avklare drifts- og eigarforhold.
- Sikre inntekt frå kommunale kaier.

Karmsund interkommunale havnevesen har driftsansvaret for kaien i Føresvik og krev inn havneavgift. Kommunen har driftsansvar for den gamle ferjekaien på Tåganes, kai i fiskerihavna i Knarholmen og kai på Hognaland. Innafor moloane i Føresvik og Alvestadkroken finnes mindre kaier/arealer som er offentlege, men det er uklart kva rettar kommunen har.

Kommunen har ikkje inntekt frå sine kaier.

Teneste 3330 - 3340 Kommunale vegar / miljø- og trafikksikringstiltak

Arbeidsmål for kommunale vegar:

- Revidere handlingsplanen for tiltak på kommunale vegar
- Utføre tenesta i samsvar med vedatt serviceerklæring
- Utarbeide plan for trafikksikring og søkje om TS midler.
- Gjennomføre vedtatte tiltak om utbedring av vegkryss

Rådmannen rår til at handlingsplanen for driftstiltak på kommunale vegar vert lagt til grunn for vidare tiltak. I 2009 er det anslått utgifter på kr.415.000,- Rådmannen har lagt inn kr. 300.000,- til investering i asfaltering. Resterande tiltak vert slutført i løpet av 2010. Budsjetterte midler til ekstraordinære tiltak i 2008 som eventuelt ikkje vert nytta skal først over til fond for bruk i 2009.

Handlingsplanen for vedlikehald av kommunale vegar skal reviderast, og ein vil også sjå denne planen i samanheng med plan for trafikksikring. Begge desse planane vil bli lagt fram til politisk behandling.

Det ordinære budsjettet til vegvedlikehald er i budsjettet satt av med kr.100.000, -

Kommunen kjøper tenestene snøbrøyting, kantklipp og vegskraping. Kommunen sin serviceerklæring blir lagt til grunn for korleis tenestene skal utførast.

Arbeidet med revisjon av trafikksikringsplanen er sett i gang, men revideringen er ikkje kome langt nok pr. Oktober 2008 til å vere grunnlag for budsjett og søknad om tilskot.

Arbeidet med ny avkjørsel til Jøsenvågen pågår. Netto kostnader er kalkulert til kr.150.000,- Prosjektet er finansiert og er sett i gang i 2008.

Teneste 3350 Rekreasjon i tettsted

Tenesta omfattar drift og vedlikehald av offentlige plasser og torg, parker, leikeplassar, grøntanlegg samt turvegar i bebygde strøk. Ansvar for planlegging og budsjettering av leikeplassar og turvegar er lagt til kultur, men teknisk utfører arbeidsoppgåvene.

Arbeidsmål for tenesta:

- Lage driftsplan for kommunen sine grøntanlegg, leikeplassar og turstiar i samarbeid med kultur.
- Vurdere private avtaler for oppgåver kommunen ikkje kan løyse med egne ressursar.

Vedlikehald av grøntanlegg, leikeplassar og idrettsanlegg har vore ei aukande oppgåve i dei siste åra. Anlegga rundt bygg, i bustadfelt, leikeplassar og andre fellesareal krev stell og ein treng ressursar og fagkunnskap. Vi disponerer små maskinressursar og anleggsgartnerkunnskapene er ikkje gode nok.

På same måte som vegnettet er med på å presentera kommunen vil også stell og standard på plasser og grønne lungar fortelja besøkande noko om haldningar og verdisyn. Som eit ledd i arbeidet med å presentera kommunen og gjera det trivleg i kvardagen for folk flest, bør arbeidet prioriterast, og dette er også noko som det vert arbeidd med i prosjektet "Kjekt på Bokn".

I forhold til ordinær drift er det lagt inn ferievikarar til parkmessig vedlikehald. Tiltak på leikeplassane vil gjennomførast i samsvar med plan og budsjett som vert utarbeidd av kultur i samarbeid med teknisk. I samanheng med utvikling av nærmiljøanlegg og andre tiltak som det vert arbeidd med i prosjektet "Kjekt på Bokn", bør ein ha tankar om årleg vedlikehald til beplantning og liknande. Samarbeid og/eller avtalar med private/organisasjonar bør vurderast.

1000-års-plassen og nærmiljøanlegget ved Boknasundet er ikkje ferdig og har difor avgrensa bruk. Plan for det vidare arbeidet samt turstiar er også ein del av prosjektet "Kjekt på Bokn"

Området innerst i Føresvik hamn har behov for å gjerast finare, og ein har i budsjettet sett av kr. 200.000 til dette. Det vil bli utarbeidd eigen plan som skal behandlast politisk før tiltak vert sett i gang.

Turveg mellom Føresvik og Alvestadkroken er under regulering. Planen vil kunne vere godkjent sommar 2009

Teneste 3380 Forebygging av brann og ulykker

Tenesta omfattar feiarvesen og andre tiltak som skal førebygge brann eller eksplosjonsarta ulykker.

Arbeidsmål for tenesta:

- Alle særskilte brannsynobjekter skal ha tilsyn i samsvar med gjeldande krav.
- Det skal utarbeidast handlingsplan for brannverntiltak.

Bokn kommune er eigar av 3 bygg kor det skal vera brannsyn kvart år (skule, barnehage og sjukestova). Tilsynet er i alle år blitt utført av brannsjefen. For å kvalitetsikre tilsynet med desse bygga og omsorgsbustadene kan det vera teneleg at kontrollen vert utført av eksterne personar som ikkje har "eigarskap" til bygga. Kjøp av denne tenesta vil koste om lag 20.000 årleg, Rådmannen har tatt dette inn i budsjettforslaget for 2009

Rådmannen viser til sak om forslag til samarbeidsavtale med Karmøy brannvesen om brannberedskap og tilsyn i Bokn. Sidan formannskapet av slo å arbeide vidare med avtalen legg rådmannen til grunn at gjeldande avtaler med Tysvær brannvesen held fram. (Avtalen gjelder kun stedfortreder for brannsjefen)

Av same årsak må avtalen med Tysvær om feiesamarbeid helde fram, og sidan vi også her har eit sjølvkostområde foreslår vi at avgifta aukar i samsvar med Tysvær sitt gebyr.

Teneste 3390 Beredskap mot branner og andre ulykker

Tenesta omfattar brannvesen, oljevernberedskap, og anna beredskap mot brann- og eksplosjonsrelaterte ulykker.

Arbeidsmål for tenesta:

- Å arbeide for at brannvesenet er forberedt på å mestre de hendingane som kan skje i kommunen.
- Arbeide for at Bokn skal inngå i interkommunalt brannvesen.
-

Rådmannen minner om budsjettkommentarene frå 2008:

"Krav om betre kompetanse til alle som deltar i frivillige brannvesen vil føre til at det blir vanskelegare å få tak i kompetent personell og kostnadene til opplæring vil auke. (røykdykkar, sjåfør og grunnopplæring) Sjølv om grunnopplæringa skal gjennomførast lokalt er utgiftene berekna til ca kr. 30.000,- pr deltakar. For Bokn gjelder det 17 personar og ein kostnad på ca, kr.500.000,-

Grunnopplæring er inntil vidare ikkje vedtatt for deltidsmannskaper, men mange kommunar har allereie gjennomført opplæring for mannskapa sine. Sidan kommunen har eit høgt risikobilde bør vi starte opp med utdanninga så snart som mogeleg. I budsjettet er det lagt inn kr. 30.000,- pr. år over en 4 års periode til grunnopplæring. (07-10).

For å sikre at kommunen har eit brann- og redningsvesen som kan ivareta oppgåvene i framtida bør vi arbeide for eit interkommunalt brannvesen. Drøftingar pågår om interkommunale løysingar for Haugalandet, men mykje tyder på at der er langt fram til ei løysing. Bokn har tatt initiativ om eit formelt samarbeid med Tysvær brannvesen, men Tysvær har for tida ikkje kapasitet og ressursar til å arbeide med dette prosjektet nå.

Rådmannen foreslår at Bokn arbeider vidare med å finne interkommunal løysing på denne tenesta."

Rådmannen viser igjen til avtaleforslaget mellom Bokn og Karmøy brannvesen. Sidan formannskapet ikkje fann det teneleg å samarbeide med Karmøy brannvesen på deira vilkår vil rådmannen tilrå at det i budsjettet blir lagt inn kr.50.000,- til generell fagleg bistand frå andre brannvesen eller rådgjevarar.

Teneste 3400 Produksjon av vatn

Tenesta omfattar vanninntak, filtrering og reinsing.

Arbeidsmål for tenesta:

- Syte for at kapasiteten på råvatn er stor nok.

Rådmannen viser til ROS-analyser (risiko og sårbarhetsanalyse) og hydrauliske berekningar for Kyrkjebygd vassverk. Rapportane er lagt fram for formannskapet og de avdekker tre hovedutfordringer. Reguleringshøyden for vannkilden må aukes, volumet på høgdebassenget må aukes og forsyningssikkerheten til Austre Bokn bør styrkes.

Rådmannen rår til at fagrapporten fra Cowi A/S vert lagt til grunn for vidare arbeid med planlegging av vassverket. Det nedsettes en styringsgruppe bestående av 1 polititar, driftsansvarlig på vassverket og teknisk sjef. Arbeidet skal resultere i en vert lagt fram for formannskapet før innhenting av priser.

Utgiftene til faglig bistand er foreløpig usikre.

Rådmannen foreslår at det budsjetterast med en ramme på kr. 700.000,-, men dette er ikkje tatt inn i økonomiplanen.

Teneste 3450 Distribusjon av vatn

Tenesta omfattar pumpestasjonar, trykkbasseng, leidningsnett samt gebyr for vassforsyning.

Arbeidsmål for tenesta:

- Kvalitetskontroll.
- Handlingsplan for framtidig utviding av vassverket.
- Handlingsplan for utviding av kapasitet.

Det meste av bebyggelsen på Bokn har nå vassforsyning frå offentlig eller private fellesvannverk. Unntaket er Lodenområdet, Straumen, Dagsland, Økland, Gunnarstad og Ognøy. For Jøsenområdet er det etablert privat vassverk med Jøsenvatn som kilde. Eigedommane på Grønnestad har privat vassverk kor Hagavatn er kjelde.

ROS-analyse og berekningar viser at det kommunale vassverket har nådd kapasitetsgrensa i forhold til å sikre nok vatn til alle abonnentane ved maksimaltapping, og det kan oppstå situasjonar der det ikkje er reservevatn til slukking av brann. Driftsmessig er det problem med vannbehandlingsanlegget på grunn av større vannmengder som skal ledast gjennom systemet.

Den hydrauliske rapporten konkluderer med at vassverket bør bli sikra med eit nytt høgdebasseng og nytt behandlingsanlegg. Vannforsyninga til Austre Bokn er svak på grunn av sjøleidningen fordi denne er meir utsett for brudd enn vanlege leidningar i grøft. Rapporten gir fagleg råd om at det bør leggjast reserveledning over Boknasundet. Investeringskostnadene er anslått til ca 6.mill. Rådmannen tilrå at tiltaket tas inn i investeringsbudsjettet for 2010

Grunneigarar på Ognøy har kontakta kommunen med ynskje om å knytta seg til det kommunale vannverket. Kommunen har fått kostnadsrekna eit anlegg med 4" leidning over Ognasundet. Utgiften er anslått til ca. 800.000,-. Det er ikkje avklart kor mange abonnentar som forpliktar seg til ein tilknytning. Alternative løysingar er under utredning. Sidan tiltaket vil krevje ei større investering tilrår rådmannen at det fremmes ein eigen sak som grunnlag for budsjettering.

Det er over 30 år siden den første delen av vannledningsnettet vart bygd ut. Mange ventiler har rust, og kummene har ikkje den kvaliteten som vert krevd i dag. I budsjettet for 2007 vart det vedtatt å starte opp med eit rehabiliteringsprogram med kr. 50.000 pr. år for å skifte ut eit par kummar kvart år. Kostnaden er vidareført i budsjettet for 2009-11.

Gebyra for vatn skal fastsetjast etter forskrift om sjølvkost. Både tilknytningsgebyr og årleg avgift skal dekkja kommunen sine årlege driftsutgifter samt avskrivning og renteutgifter på investeringane. Kommunen sine gebyr dekkjer framleis ikkje utgiftene til vassforsyninga. Sidan kommunen og står framfor store investeringar, tilrår rådmannen at årsavgifta for vatn aukast meir enn andre gebyr. Satsen bør aukast 10%.

Tilknytningsgebyret for vatn er høgt, ca 40% høgare enn snittet for Rogaland. I forskrift for kommunale gebyr er det anbefalt at tilknytningsgebyret bør vera lågt og at inntektene primært skal vera basert på den jevne inntekta frå den årlege avgifta. Rådmannen tilrår likevel at vi har same gebyr som tidlegare. I budsjettet har vi lagt inn inntekt frå 6 tilknytningar dvs. kr. 120.000.

Teneste 3500 Avløpsrensing/Slam

Tenesta gjeld reinseanlegg og utløp, samt handtering av restprodukt (slam og vatn).

Kommunen har driftsansvar for 5 større slamavskillere. Slamtømming blir utført av privat firma. Avvatna slam blir lagt i deponi på Toraneset.

Det årlege gebyret skal dekkja dei faktiske utgiftene kommunen har. Gebyret er foreslått sett opp med 5%

Slambehandlingsanlegget i Føresvik har vesentleg større belastning enn det er dimensjonert for, og nye bustader vert etter kvart knytta til. Det er behov for å få ei fagleg vurdering av anlegget.

Rådmannen har sett av kr.30.000,- til fagleg bistand.

Teneste 3530 Avløpsnett / innsamling av avløpsvatn

Tenesta omfattar pumpestasjoner og ledningsnett.

Arbeidsmål for tenesta:

- Sørge for gjennomføring av avløpsplanen i Alvestadkroken når det gjelder private stikkledningar.
- Sørge for tilkopling av alle private stikkledningar som kan knyttes til off.kloakkledning.

Kommunen drifter 3 pumpestasjoner.

Med få unntak er alle eigedomane i områdea Føresvik og Alvestad kopla til off.avløpsledning. Hovedkloakken for Alvestadkroken er ferdig, men stikkledningar og gjennomføringen av alle påkoplingene er ikkje ferdig.

Årsavgifta for kloakk skal også utreknast etter sjølvkost (lik vannavgifta). Berekningar viser at vi har større kostnader enn det vi tar inn i inntekter ved tilknytning og årsgebyr. Rådmannen foreslår at avgifta vert auka med 5%.

Tilknytningsavgifta er også her høgare enn dei kommunane vi har samanlikna oss med, men i budsjettet foreslår vi at avgifta vert uendra.

Teneste 3550 Innsamling av avfall

Tenesta omfattar oppsamlingsordningar, innsamling og innhenting av avfall, samt avfallsgebyr.

Toraneset Miljøverk IKS har ansvaret for innsamling av avfall. I prinsippet er det selskapet som indirekte fastsetter årsavgifta gjennom sine berekningar av kostnadsfordelingen mellom kommunene. Bokn sin andel til Toraneset for 2008 var kr.691.000,- Andelen for 2009 er satt til kr.725.550,- (eks. mva) I budsjettet er det lagt inn asfaltering av miljøstasjonen på "trekanten" og skjerming. Etter vedtak i representantskapet i HIM er det planar om at restavfallskontainerne skal bort, og då kan skjerminga gå ut men asfalteringa av plassen er like aktuell.

Innsamling av avfall er også eit sjølvkostområde, og det er i tillegg et krav om at alle utgiftene som gjeld denne tenesta skal dekkast av abonnentane. For at inntektene våre skal dekke utgiftene må avgifta aukast med 5%.

Teneste 3600 Naturforvaltning og friluftsliv

Arbeidsmål for 2008 var:

- "Ny gjennomgang av miljø- og naturressurprogrammet
- Fylgja opp måla i kystsoneplanen.
- Arbeide med grunneigaravtaler for tilrettelegging av turstier
- Lage plan for tiltak for å sikre tilgang til friluftsområder.
- Lage miljømål for vassdrag
- Være pådrivar i arbeidet med å lage plan for fiske og jakt."

Tenesta omfattar koordinering av miljøvernarbeidet i kommunen, utarbeiding av miljø- og naturressursprogram, sikring og forvaltning av friluftsliv- og utmarksområder samt sikre tilgjenge for allmennheten (badeplasser, rasteplasser, småbåthavner, fortøynings- og bryggeplasser), samt fisk- og viltforvaltning.

Strandsona og sjøen er viktige friluftsområder for både innbyggjarar og turistar. Planar og tiltak for bruk og forvaltning av desse ressursane er viktige for Bokn si framtid.

Strandsonesoneringsprosjektet som skal gjennomførast i samband med kommuneplanarbeidet vil vere et viktig verktøy for å sikre dei viktigaste friluftsområda. Natur-og miljøressursprogram vart vedtatt i 1995, men det manglar framleis handlingsplan for gjennomføring.

Kommunen manglar en oppdatert viltkartlegging som del av registreringa av et samla biologisk mangfald. I fleire saker blir kommunen konfrontert med at ein ikkje kan dokumentere omsyn til biologisk mangfald. Rådmannen tilrår difor at det settes av i budsjettet eit beløp på kr. 50.000,- til vidare biologisk mangfald registrering.

I kommuneplanen er det fastsett trasear for turstiar og markert viktige lokale friluftsområde. Frivillige grupper under "Kjekt på Bokn" prosjektet har fullført stiprosjekt og det vert arbeidd med nye trasear. Finansiering skjer ikkje via teknisk seksjon sitt budsjett. Friluftsrådet Vest har sikra et friluftsområde på Are med statlige midlar.

Fisk og viltforvaltning har små ressursar. Teknisk sjef er sekretær for den kommunale nemnda, men fagkunnskap manglar på dei fleste områda. Arbeidet er begrensa til forvaltning av hjortevilt. Kommunen bør bidra med hjelp til utarbeiding av driftsplanar både i forhold til jakt og fiske. Kommunen har samarbeid med Hjorteviltsentret på Svanøy om forvaltning av hjort. Utgiftene er blitt dekket av viltfondet som finansierast av jegerane. Rådmannen tilrår at ein vurderer samarbeid med annen kommunen når det gjelder fisk og viltforvaltning generelt og at det blir lagt fram ein eigen sak på dette.

Rådmannen tilrår at tiltak som ligg under denne tenesta også vert drøfta i prosjektet "Kjekt i Bokn" og at tiltak blir tatt inn i budsjettet for det prosjektet.

